

**ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ**

П'ЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №28

Стенограма пленарного засідання

1 червня 2021 року

Київ 2021

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ

П'ЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №28

*Стенограма пленарного засідання
1 червня 2021 року*

Редакційне управління
Головного управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання двадцять восьме
(Вівторок, 1 червня 2021 року)

Виступи уповноважених представників депутатських фракцій та груп	...7
Інформація про виключення зі складу депутатської фракції політичної партії «Слуга народу» народного депутата України Шевченка Є.В.	...14
Інформація про створення міжфракційного депутатського об'єднання «За розвиток соціального підприємництва»	...15
Внесення змін до порядку денного п'ятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання	...15
Прийняття Закону «Про обмеження обігу пластикових пакетів на території України»	...17
Прийняття Постанови «Про вшанування пам'яті дітей, які загинули внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України»	...18
Заява депутатської фракції «Європейська солідарність»	...23
Включення проекту Закону «Про внесення змін до додатка № 3 до Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» щодо забезпечення розширеного неонатального скринінгу в Україні» до порядку денного сесії із скороченням наполовину строків внесення альтернативних законопроектів	...24
Голосування щодо включення до порядку денного проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів щодо підтримки вітчизняних виробників теле- та кінопродукції в період встановлення карантину у зв'язку із поширенням на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19 спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2»	...25

Прийняття Постанови «Про визначення представників Верховної Ради України до складу комісії з проведення конкурсу на зайняття посади Директора Бюро економічної безпеки України за поданням Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики»	...25
Розгляд проекту Постанови «Про визначення представника Верховної Ради України до складу комісії з проведення конкурсу на зайняття посади Директора Бюро економічної безпеки України за поданням Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності»	...30
Внесення змін до розділу II «Прикінцеві положення» Закону України «Про внесення змін до Митного кодексу України та Закону України «Про розвиток літакобудівної промисловості» щодо підтримки літакобудівної галузі» щодо продовження надання українським авіакомпаніям перехідного періоду для переходу на використання літаків вітчизняного виробництва»	...34
Прийняття в першому читанні за основу проектів законів:	
«Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо врегулювання окремих питань процедур банкрутства на період здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби COVID-19»	...36
«Про внесення змін до Кодексу України з процедур банкрутства»	...42
«Про кредитні спілки»	...48
«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підтримки розвитку вітчизняних галузей надрокористування»	...54
«Про внесення змін до Закону України «Про засади державної регіональної політики»	...60

Внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо запровадження інформаційно-телекомунікаційної системи досудового розслідування	...66
Прийняття рішення про відкладення розгляду проекту Закону «Про внесення змін до статті 27 Закону України «Про Державну прикордонну службу України» щодо організації фінансування діяльності Державної прикордонної служби України»	...67
Прийняття Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо перейменування Фонду соціального захисту інвалідів і приведення термінології у відповідність із законодавством у сфері соціального захисту осіб з інвалідністю» з пропозиціями Президента України	...68
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення приєднання до електричних мереж»	...76
Прийняття рішення про зміну черговості розгляду питань порядку денного	...76, 85
Прийняття в першому читанні за основу із скороченням наполовину строків підготовки до другого читання проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про поштовий зв'язок»	...76
Прийняття Закону «Про внесення змін до Закону України «Про запобігання корупції» щодо упорядкування окремих питань захисту викривачів» з пропозиціями Президента України	...77
Прийняття в першому читанні за основу проектів законів: «Про внесення змін до деяких законів України щодо охорони здоров'я населення від шкідливого впливу тютюну»	...85
«Про матеріали і предмети, що контактують з харчовими продуктами»	...86

«Про внесення змін до деяких законів України щодо внесення відомостей про зареєстроване місце проживання громадян України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях, Автономній Республіці Крим та місті Севастополі, а також оформлення документів, що посвідчують особу та підтверджують громадянство України»	...91
Прийняття Закону «Про внесення змін до Закону України «Про автомобільні дороги»	...92

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ДВАДЦЯТЬ ВОСЬМЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
1 червня 2021 року, 10 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні колеги! Доброго ранку, шановні представники засобів масової інформації! Ну, і нарешті, доброго ранку, шановні гості Верховної Ради України! Шановні колеги, з вашого дозволу, до того, як ми розпочнемо реєстрацію, хотів би всіх привітати з Днем захисту дітей і Всесвітнім днем батьків! *(Оплески)*. Ми багато говоримо, багато робимо, але кожний на своєму місці: чи то в сесійному залі, чи поза його межами, на будь-якій іншій роботі, я впевнений, повинен пам'ятати, для кого ми це робимо – для майбутнього нашої держави *(Оплески)*, частинка цього майбутнього сьогодні в залі засідань Верховної Ради України, на гостьовому балконі. Прошу привітати їх *(Оплески)*. Це наші поки що маленькі колеги з Київської обласної організації самоврядування дітей, але я впевнений, через деякий час ми з ними поміняємося місцями: вони займуть місця у залі засідань Верховної Ради України, а ми посидимо на балконі. Я ще раз вітаю вас зі святом. Бажаю вам всього найкращого і бажаю нам завжди пам'ятати, для чого ми це робимо.

Шановні колеги, прошу підготуватися до реєстрації. Як завжди, нагадую, Сергію Володимировичу Власенку, реєстрація відбувається шляхом одночасного натискання зеленої кнопки «За», першої зліва, та сенсорної кнопки.

Готові реєструватися? Прошу реєструватися.

У сесійному залі зареєструвалися 202 народні депутати України. Пленарне засідання Верховної Ради України оголошую відкритим.

Шановні колеги, сьогодні день народження нашого колеги народного депутата Костюка Дмитра Сергійовича *(Оплески)*. Бажаю вам насамперед здоров'я, успіхів, перемог і досягнень.

Шановні колеги! Згідно зі статтею 25 Регламенту Верховної Ради України у вівторок ми маємо 30 хвилин на виступи уповноважених представників депутатських фракцій та груп. Прошу записатися на виступи від депутатських фракцій та груп.

Павленко Юрій Олексійович.

Бойко Юрій Анатолійович.

БОЙКО Ю.А., член Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя,

національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний пане спікер! Шановні народні депутати! Розглядаючи ситуацію в країні, я хочу повернутися до прес-конференції діючого Президента за результатами двох років його перебування на посаді. Уся суть прес-конференції, на мій погляд, вкладається в одну фразу: «жити важко, але в цьому винуваті зовнішні і внутрішні вороги». Але, якщо проаналізувати, що сталося з країною за останні два роки, то можна побачити, що це суцільний комплекс невиконаних обіцянок з боку діючої влади – «слуг народу». У нас немає миру на Донбасі, іде загострення ситуації. У нас немає справедливих тарифів, чіпляємо ярмо на людей. У нас продовжується ганебна медична реформа, зростає бідність, і цей перелік можна продовжувати. Що робить влада? Замість виконання конкретних обіцянок, маємо суцільне видовище без хліба та переслідування опозиції, щоб люди не знали правди, тому що опозиція каже про реальний стан речей у державі. Вважаю, вся ця говорильня вже зрозуміла людям, вони дали їй оцінку.

Я хочу звернути увагу на критичну ситуацію щодо найболючішої проблеми, яка є в державі, – завершення війни на сході. Ми маємо цілого віце-прем'єр-міністра – міністра з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України, маємо Мінську групу, яка, правда, вже невідомо як називається, тому що зуміла зіпсувати відносини з керівництвом братської Білорусі, маємо кучу заяв, але не маємо жодного обміну полоненими, жодного кроку вперед з розведення військ, закриті КПП.

«Опозиційна платформа – За життя» має чітку позицію з приводу наведення ладу і миру. Ми вважаємо, парламент повинен прийняти постанову і звернутися до лідерів «Нормандської четвірки» щодо термінової зустрічі, щоб припинити ескалацію військовою напругою і активізувати політичний процес щодо відновлення миру на сході країни. Це вимога всього українського народу, і парламент повинен цю вимогу виконати, зробити цей рішучий крок.

Дякую за увагу.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається Кірі Рудик, фракція «Голос».

РУДИК К.О., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Шановні українці! Минулого тижня ми переконалися, що живемо поряд з двома терористами – Путіним та Лукашенком. Про першого ми і так все знаємо, про Лукашенка нам тепер відомо, що він не цурається незаконно саджати літаки та захоплювати журналістів для розправи.

Фракція «Голос» вимагає негайного звільнення Романа Протасевича та його дівчини Софії Сапегі. Ми як український парламент маємо висловлювати чітку та жорстку позицію з цього питання. І це ганьба, що в сьогоднішньому порядку денному немає проекту постанови щодо цієї ситуації. Наша позиція має бути своєчасною та чіткою, підтриманою усіма парламентськими фракціями. Ми маємо захистити Україну від загроз диктатури, якщо не хочемо одного разу опинитися в Білорусі 2.0, де диктатор знищує права та свободи. Ми маємо розвивати інститути української демократії та справедливості держави.

Без судової реформи шлях до демократії та справедливості буде заблокований. Якщо всі це знають і підтримують, тоді чому в порядку денному на цей пленарний тиждень знову немає питання судової реформи? У кого є відповідь на це питання? Судова реформа – це ключова задача, яка забезпечить реальне функціонування демократичного суспільства, де всі є рівними перед законом, де рішення ухвалюються абсолютно справедливо. Спроби влади продати бізнесу, громадянам, міжнародним партнерам імітацію цієї реформи є безвідповідальною втратою того часу, який у нас як парламентаріїв є. Це безвідповідальна втрата можливостей для нашої країни, насамперед економічних можливостей. За минулий рік Україна втратила 870 мільйонів доларів прямих іноземних інвестицій. І це сталося не через COVID-19, а через те, що в Україні немає верховенства права, і всі просто бояться вкладати гроші через ризики втратити їх у несправедливий спосіб. Ми як парламент повинні це змінити. Ми прийшли сюди, щоб конкретно це змінити. У фракції «Голос» є план судової реформи: перезапустити Вищу раду правосуддя та Вищу кваліфікаційну комісію суддів. Ми за оновлення судової системи, яке можливе лише через відбір чесних та професійних людей. Верховна Рада повинна займатися системними рішеннями.

Тому ми наполягаємо на тому, щоб, врешті-решт, питання судової реформи було внесено до сесійного залу і ми могли його підтримати. Лише в такий спосіб країна припинить боротися за виживання і перейде до розвитку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Сухову Олександру Сергійовичу, депутатська група «Довіра».

Бакунець Павло Андрійович. Будь ласка.

БАКУНЕЦЬ П.А., член Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Дорога українська молодь! Дорогий український народ! Шановні парламентарії! Сьогодні Україна святкує Міжнародний день захисту дітей. Діти, молодь – це майбутнє нашої країни. Розвиток України напряду залежить саме від їх розвитку, а від нас, дорогі колеги, залежить створення безпечних, необхідних умов у цій державі для стабільного розвитку молодого, перспективного покоління українців.

Також розвиток нашої країни залежить від розвитку новостворених громад. Нагадую всім, що ми, депутати-мажоритарники, які входять до складу депутатської групи «Довіра», завжди в округах, завжди в тісному контакті з новоствореними громадами, які чекають від парламенту реальних кроків для їх розвитку. Сьогодні таким кроком для розвитку місцевого самоврядування може бути збільшення частки надходження податків від ПДФО до новостворених місцевих громад, щоб їх бюджети наповнювалися і була можливість розвиватися.

Вирішення цього питання може посприяти розв'язанню ще однієї важливої проблеми, яка утворилася в новостворених громадах, особливо там, де в громаду об'єдналися села, – виплата заробітної плати вчителям. Наразі проблема гостро стоїть у Вінницькій, Полтавській, Івано-Франківській, Тернопільській, Львівській областях. Громадам не вистачає десятків мільйонів гривень, щоб забезпечити заробітну плату вчителям на селі. Новий розрахунок субвенцій на зарплату вчителям від Міністерства освіти – це не децентралізація, не укрупнення шкіл, а знищення освіти в українському селі.

Тому ми закликаємо профільне міністерство все-таки внести зміни до формули розрахунку освітньої субвенції на наступний рік, а в цьому році знайти відповідні кошти, щоб забезпечити заробітну плату нашим вчителям, щоб не закривати сільські школи, бо це недопустимо. Сьогодні ми повинні дбати про вчителів, які виховують нашу молодь, повинні дбати про розвиток наших громад, від цього залежить сталий і стабільний розвиток розквітаючої України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народна депутатка Мошенець Олена Володимирівна, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

Рябуха. Будь ласка.

РЯБУХА Т.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 157, Сумська область, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги! Ще раз хочу привітати всіх з Міжнародним днем захисту дітей. Це одне із найстаріших міжнародних свят, рішення про його святкування було прийнято в Женеві у 1925 році на міжнародній конференції, присвяченій питанням благополуччя дітей. Після Другої світової війни, у 1949 році, в Парижі відбувся конгрес Міжнародної демократичної федерації жінок, на якому жінки дали клятву безперестанної боротьби за забезпечення миру на планеті, як єдиної гарантії щастя дітей. Міжнародний день захисту дітей вперше відсвяткували у 1950 році, а в 1959 році Організація Об'єднаних Націй прийняла Декларацію прав дитини, у 1989 році на світ з'явилася Конвенція про права дитини, яку Україна ратифікувала 27 вересня 1991 року, одразу після проголошення незалежності.

День захисту дітей. Безумовно, це привід влаштувати дітям свято: розваги, усмішки, солодощі. Так, зазвичай проходить перший день літа там, де панує мир, де поряд батьки, не чуто пострілів, де дитина не дорослішає завчасно від побаченого і почутого.

День захисту дітей – це нагадування дорослим про їх обов’язок бути охоронцями дитинства, це вдвічі більша відповідальність у тих, хто може вплинути на середовище, в якому зростають наші діти. Адже сьогодні маленькі українці страждають від війни, пандемії, невиліковних хвороб та екологічних катастроф. Ми як депутати Верховної Ради повинні без зайвого популізму, зважено, цілеспрямовано удосконалювати чинне законодавство. Україна має систему національного законодавства щодо охорони дитинства, ратифікувала основні міжнародні конвенції, спрямовані на захист прав та інтересів дітей. Але час не стоїть на місці, законодавча база потребує змін, над якими потрібно працювати разом.

Наші діти потребують захисту не тому, що вони слабкі, а тому, що вони сильні. Про їх силу свідчать блискучі спортивні перемоги, наукові досягнення та мистецькі здобутки, якими дивується весь світ. Не можна назвати слабкими дітей, які малюють картини ногами або підкорюють гори на візках, пишуть книги, не маючи зору. Ми, дорослі, можемо зробити так, щоб сила наших дітей була спрямована на добро і користь для суспільства.

Наш комітет сьогодні проводить виставку робіт талановитих дітей, у тому числі дітей з інвалідністю. Пропоную всім долучитися, стати власником унікальних робіт, які створили...

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. М’ялик.
Батенко Тарас Іванович.

БАТЕНКО Т.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, самовисуванець). Шановні колеги! Дійсно, ми багато говоримо в цьому сесійному залі. Водночас ми маємо тотальне зубожіння громадян України, борги за комунальні послуги сягнули 80 мільярдів гривень, заборгованість із заробітної плати становить близько 3,5 мільярда гривень, тарифна політика в державі працює проти людей, не введений пільговий тариф на електроенергію, про що ми сотні разів говорили в цьому залі та зверталися до Кабінету Міністрів. Друзі, ми можемо прогнозувати, що вже восени зіткнемося з різким зростанням цін на газ, продукти харчування і пальне. І як тут не згадати слова нашого геніального сучасника, художника Івана Марчука, виставку робіт якого до його 85-річчя в Києві днями, переконаний, більшість із вас відвідали, що в Україні є люди і є держава, і вони, як вода і олія, не змішуються. І на цьому фоні ми згадуємо, що сьогодні День захисту дітей – нашого майбутнього. Натомість ми не бачимо в порядку денному

на цей пленарний тиждень законопроектів щодо підтримки молоді, гарантування молодим людям професійної освіти, гідної роботи, доступного житла. Так само ми не бачимо законопроектів, спрямованих на зростання економіки, посилення соціального захисту громадян. А запропонований законопроект про прожитковий мінімум лише погіршує цю ситуацію.

Кажучи про молодь, хочу нагадати, що за останніми соціологічними опитуваннями 37 відсотків (!) молодих людей, українців, ледве виживають, коштів вистачає лише на продукти харчування та речі першої необхідності. Хороший проект постанови про вшанування пам'яті дітей, які загинули від збройної агресії Російської Федерації, але це лише символічні слова. Парламент у нас займається лише символізмом, без жодних подальших кроків, щоб захистити дітей і зупинити відтік молоді за кордон.

Ми вдячні парламенту, який прийняв у першому читанні наш законопроект щодо охорони дитинства, і чекаємо його прийняття в другому читанні. Бо неприпустимою є ситуація, коли держава однією рукою дає соціальну допомогу дітям, а іншою ті пільги забирає.

Якщо говорити про порядок денний на цей пленарний тиждень, і вчора я піднімав це питання на засіданні Погоджувальної ради, то я проти тих законопроектів, щодо яких експерти і юристи Верховної Ради мають зауваження на предмет їх відповідності нормам Конституції України. Вчоргове не бачимо у порядку денному законопроект про депортованих внаслідок операції «Вісла». Натомість є питання про погіршення статусу української мови як державної. Ми наполягаємо, щоб законопроект [№ 2038](#) щодо визнання депортованими громадян України був внесений до порядку денного. Засуджуючи тоталітарні режими Росії і Білорусі, треба знайти в собі мужність і силу волі, перекреслити тоталітарний режим, про який ще пам'ятають наші співвітчизники, полегшити їм долю, поламану тоталітарною машиною минулого.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Федина Софія Романівна, фракція «Європейська солідарність».

Геращенко Ірина Володимирівна. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні українці! «Європейська солідарність» продовжує фіксувати хроніки абсурду епохи Зеленського. Заборгованість із заробітної плати за рік зросла в 1,5 рази і досягла рекордних 3,5 мільярда гривень, а в цей час вчорашні антикорупціонери солодко влаштувалися в наглядових радах, щоб

мовчати там про корупцію. Рекордне зростання тарифів на електроенергію – вдвічі, на газ – до 9-14 тисяч гривень за тисячу кубічних метрів. Але про це не розкажуть вам 20 радників Керівника Офісу Президента. Вони безкомпромісно налаштовані на боротьбу не з «Північним потоком-2», а з «ПП-2» – з Порошенком, так вони це називають, тоді, коли Україна скоро втратить надзвичайно серйозні важелі в боротьбі з «Північним потоком-2».

Ви знаєте, Світовий банк дасть Україні 200 мільйонів доларів США кредиту на модернізацію українських вищих навчальних закладів. В цей час новий Остап Бендер в обличчі Зеленського заявив, що 7 мільярдів українських грошей платників податків він витратить на якийсь новий «Нью-Трускавець» – президентський університет.

Сьогодні в нас рекордне безробіття, ще вчора прибуткові підприємства стали збитковими. І все це відбувається на фоні так званої боротьби з олігархами, тоді як статки олігархів зростають.

Зараз дуже популярною темою є вугілля. У 2020 році Україна закупила у Російської Федерації на 1 мільярд гривень вугілля – крадений з окупованого Донбасу антрацит. Коли про це буде розслідування?

Друзі, все це дуже нагадує ситуацію в одній сусідній країні, де 27 років тому до влади прийшов несистемний простий хлопець із села на гаслах боротьби з олігархами, з корупцією, з обіцянкою прийти на один термін лише для того, щоб зламати систему. Посадивши до в'язниці всіх опозиціонерів, а кого не посадив, того вбив, почав свою бурхливу діяльність 27 років тому. Вам нікого він не нагадує?

Сьогодні ми бачимо, як крок за кроком Україна перетворюється на тоталітарну, недемократичну, авторитарну державу. І ви всі цьому потакаєте, коли мовчите про корупцію, списуєте на COVID-19 «велике крадівництво», списуєте на COVID-19 боротьбу з українською мовою, не говорите про те, що в умовах, коли сьогодні 50 тисяч українців померли від COVID-19, ваш самодур відправляє 400 кисневих апаратів до Індії. Нехай особисто від своєї родини, в рамках благодійності, це зробить, декларація дозволяє.

А ми вимагаємо не будувати в Україні Білорусь, поставити до порядку денного проект постанови – нашу заяву стосовно засудження режиму Лукашенка...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Соболеву Сергію Владиславовичу. Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія *Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»*). Шановні громадяни України! Шановні представники засобів масової інформації! 22 травня 2021 року 11 тисяч громадян України, які представляють всі області, всі населені пункти України, зібралися в Київській області для того, щоб створити ініціативну

групу в складі 11 тисяч осіб для збору 3 мільйонів підписів. І сьогодні Центральній виборчій комісії будуть передані відповідні документи.

Ініціативна група, що представляє аграріїв, Асоціацію фермерів та землевласників, індивідуальні сільськогосподарські підприємства з усієї України, на референдум виносить одне питання: чи підтримуєте ви заборону на продаж земель сільськогосподарського призначення будь-кому, крім держави Україна. Питання абсолютно просте і зрозуміле: чи підтримують громадяни України те, щоб землю сільськогосподарського призначення, яку бажають продати наші громадяни, мала право викуповувати лише держава Україна з тим, щоб потім здавати цю землю в оренду тим, хто її обробляє. Три мільйони підписів мають бути зібрані протягом 90 днів (три місяці) з моменту подачі документів, потім передані Центральній виборчій комісії.

Партія «Батьківщина» зробила все можливе, щоб підтримати ініціативу громадян з початку процедури згідно з новим, прийнятим нами законом про референдум. Думаю, це буде перевірка, в тому числі і Центральної виборчої комісії, наскільки право громадян буде підтримано або знехтувано. Це буде реальною перевіркою того, чи дійсно чинний закон про референдум, за словами Президента, надає право громадянам самим визначати свою долю, чи це закон-фікція, норми якого дозволяють у будь-який спосіб уникати проведення громадянами України референдуму.

Водночас паралельно в Дніпропетровській області були уповноважені аж 60 осіб, які збиратимуть 3 мільйони підписів. Для нас сьогодні буде момент істини: Центральна виборча комісія підтримує загальноукраїнський референдум за підтримки народу України чи авантюристів, які намагаються зірвати таке важливе питання.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу запросити народних депутатів до залу.

Поки депутати збираються до залу, Руслан Олексійович зробить оголошення.

СТЕФАНЧУК Р.О., Перший заступник Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Відповідно до частини третьої статті 60 Регламенту Верховної Ради України та згідно з рішенням депутатської фракції

політичної партії «Слуга народу» від 24 травня 2021 року повідомляю про виключення зі складу депутатської фракції політичної партії «Слуга народу» народного депутата України Шевченка Євгенія Володимировича.

Відповідно до статті 60¹ Регламенту Верховної Ради України повідомляю про створення у Верховній Раді України дев'ятого скликання міжфракційного депутатського об'єднання «За розвиток соціального підприємництва», головою якого обрано народного депутата України Санченка Олександра Володимировича.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Вашій увазі пропонується проект Постанови «Про внесення змін до порядку денного п'ятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання» ([№ 4690-15](#)).

З процедури? Це питання без обговорення (*Шум у залі*). З процедури можете отримати, максимум, 1 хвилину.

Ірина Володимирівна Геращенко.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги! В усіх виступах, окрім «Слуги народу», традиційно прозвучало дуже важливе для всіх українців питання – підвищення тарифів на електроенергію і газ. І при цьому саме Зеленський і його команда фактично ліквідували систему субсидій. Сьогодні українці не можуть їх отримати.

Ми вимагаємо внести до порядку денного законопроект про збільшення видатків на субсидії, щоб вони стали доступними. Ми переконані, що цей законопроект об'єднає весь зал, його підтримують усі регіони.

Тому звертаємося до вас, пане Голово, з проханням поставити це питання в порядок денний і служити українському народу, а не олігархату. Це перше.

Друге. Проект постанови щодо Білорусі. Очевидно, що український парламент не може бути осторонь, коли в сусідній державі сьогодні катують людей, коли там немає демократії. Ми маємо засудити це. Просимо поставити цей проект постанови в порядок денний.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соболев Сергій Владиславович.

СОБОЛЄВ С.В. «Батьківщина». Уже стало традицією, коли фракція «Батьківщина» вкотре оголошує, що подала понад 80 питань стосовно тарифної і соціальної політики, які, на жаль, не відображені в змінах до порядку денного. Так, ми вдячні за включення до порядку денного чотирьох питань. Але, на наш погляд, ключові питання, на жаль, залишаються поза цим порядком денним.

Наша фракція так само підтримує включення питання щодо Білорусі до порядку денного. Це є питання престижу роботи нашого парламенту. Ви знаєте, коли парламенти всіх європейських країн, Європейський парламент внесли чіткі застереження стосовно можливості застосування смертної кари щодо політичних опонентів Білорусі, арешту відомого журналіста, відомого власника незалежного каналу, Україна не може оминати це питання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович Олександр Сергійович. Після цього голосуємо.

КОЛТУНОВИЧ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую, вельмишановний пане Голово. Шановні колеги! На сьогодні в проекті постанови, який ми розглядаємо, є досить кричущі моменти. Наприклад, законопроект про ліквідацію Окружного адміністративного суду міста Києва. Ви уявляєте, який у нас іде наступ на судову владу з боку Офісу Президента і особисто Президента, який втручається в діяльність Конституційного Суду, може дозволити собі ініціювати такі речі через своїх депутатів, тому що хтось комусь просто не сподобався. Буква закону вже на другому місці. Не можна підтримувати цей проект постанови. Це перше.

Друге. Сьогодні День захисту дітей. Якщо ви хочете допомогти дітям, тоді де законопроекти про внесення змін до Державного бюджету України щодо підняття прожиткового мінімуму для дітей до 6 років, від 6 і більше років, щодо допомоги дітям у розмірі – понад 40 тисяч гривень, яка є зараз, і щомісячної виплати у розмірі – понад 800 гривень? Це прикладні кроки, які мають бути в порядку денному і включатися до розгляду.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Железняк Ярослав Іванович.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! У цьому проекті постанови є проект нашої колеги Лесі Василенко, яку я хочу привітати з днем народження її дитини саме в цей день – День захисту дітей (*Оплески*). Звичайно, ми проголосуємо за цей проект постанови, оскільки тут є законопроекти, подані нашою фракцією.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, переходимо до голосування. Прошу зайняти свої робочі місця і підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про внесення змін до порядку денного п'ятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання» ([№ 4690-15](#)).

Готові? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 224.

Рішення не прийнято.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги... (*Шум у залі*). Ще раз, за пропозицією депутата Мамки (*Сміх у залі. Оплески*) ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про внесення змін до порядку денного п'ятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання» ([№ 4690-15](#)).

Готові підтримати пропозицію шановного народного депутата? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 235.

Рішення прийнято.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України **РАЗУМКОВ Д.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, дякую. Особливо дякую колезі народному депутату за ту підтримку, яку він висловив щодо цього проекту постанови. Дякую від себе і від усіх народних депутатів.

Переходимо до наступного питання порядку денного – проекту Закону «Про обмеження обігу пластикових пакетів на території України» ([№ 2051-1](#)).

До слова запрошується голова підкомітету Комітету з питань екологічної політики та природокористування Кривошеєв Ігор Сергійович.

Переходимо до розгляду поправок. Хтось наполягає на поправках? Можемо голосувати?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про обмеження обігу пластикових пакетів на території України» ([№ 2051-1](#)) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 297.

Рішення прийнято.

Наступне питання порядку денного – проект Постанови «Про вшанування пам'яті дітей, які загинули внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України» ([№ 5343](#)).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 241.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, перед тим, як перейти до розгляду цього питання, прошу вшанувати пам'ять тих дітей, які загинули під час війни на сході нашої держави.

(Хвилина мовчання).

Прошу сідати.

До слова запрошується народний депутат України Мезенцева Марія Сергіївна.

МЕЗЕНЦЕВА М.С., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (одномандатний виборчий округ № 168, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Доброго ранку, шановні колеги! Доброго ранку, українці! Ми знаємо, що діти приходять на світ для щасливого та благополучного життя, в якому точно не повинно бути місця насиллю і війні. Життя створене для того, щоб відкривати для них шляхи перемог і можливостей. Але, ми розуміємо, в Україні через війну з Російською Федерацією гинуть діти.

Міжнародний день безневинних дітей – жертв агресії відзначається у світі з 1982 року відповідно до постанови Генеральної Асамблеї ООН. Також вона спрямовується і на превенцію та захист прав дітей.

Як я зазначила, через ситуацію на сході, в Україні, на жаль, загинули понад 240 невинних малолітніх дітей, близько 500 отримали поранення і травми, 50 пропали безвісти, їх батьки не знають, де вони зараз. Проектом постанови передбачається вшанування на державному рівні в Міжнародний день дітей – безневинних жертв агресії, а саме 4 червня, пам'яті дітей, які загинули внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України.

Існування збройного конфлікту ускладнює шлях розвитку українських дітей. Хтось втратив домівки, хтось – рідних, але ми повинні боротися за їх права і створювати превентивні заходи для цього. Для України цей день є ще однією можливістю привернути увагу парламенту, українського суспільства до тих, хто вбиває українських дітей. Впевнена, вони понесуть відповідні покарання. Прошу підтримати цей проект постанови.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. До слова запрошується заступник голови Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики Кравчук Євгенія Михайлівна.

КРАВЧУК Є.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Комітет з питань гуманітарної та інформаційної політики розглянув на своєму засіданні 14 квітня 2021 року проект постанови № 5343, яким пропонується на державному рівні вшановувати пам'ять дітей, які загинули внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, щорічно 4 червня. Комітет підтримує ідею проекту постанови і рекомендує Верховній Раді прийняти її в цілому в такій редакції:

«Враховуючи той факт, що на території Донецької, Луганської та інших областей із 2014 року внаслідок збройної агресії Російської Федерації та інших дій держави-агресора проти України загинуло щонайменше 240 дітей,

незважаючи на те, що Україна, як і більшість держав світу, докладає максимум зусиль для того, щоб діти не піддавалися дискримінації, яка, зокрема, посилюється в умовах кризових ситуацій та під час збройних конфліктів,

враховуючи рішення Генеральної асамблеї ООН, яка під егідою ООН заснувала Міжнародний день дітей – безневинних жертв агресії і постановила відзначати його 4 червня кожного року,

Верховна Рада України постановляє:

1. Установити в Україні День вшанування пам'яті дітей, які загинули внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, який відзначати щороку 4 червня.

2. Рекомендувати Кабінету Міністрів України, місцевим органам виконавчої влади та органам місцевого самоврядування розробити та затвердити плани заходів щодо вшанування на державному та місцевому рівнях пам'яті дітей, які загинули внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України.

3. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на Комітет Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики.

4. Ця постанова набирає чинності з дня її прийняття».

Прошу підтримати рішення комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу записатися на виступи від депутатських фракцій та груп: два – за, два – проти.

Поляк Владіслав Миколайович.

Бакунець Павло Андрійович.

БАКУНЕЦЬ П.А. Дякую. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Переконалий, зараз усім вам зручно сидіти в кріслах в цьому світлому залі, де ви сперечаєтеся, обговорюєте важливі законопроекти, думаючи, що цим ви робите величезне добро для цієї країни, для всіх її громадян. Іноді це так і є. Але ці переживання, ваші обговорення є абсолютно мізерними, ніщо в порівнянні з переживаннями і думками молодої людини, дитини, котра чує своїми вухами

свист куль, залпи «градів», розриви бойових снарядів. Це жах! Мабуть, ніхто із вас цього уявити не може, а тисячі українських дітей на сході нашої країни в цій жахливій війні з агресором відчують це щодня, щотижня, щомісяця, щороку, багато із них, на жаль, відійшли у вічність. Напевно, немає нічого трагічнішого, аніж дитяча смерть, смерть від цинічної і жорстокої руки агресора.

Тому сьогодні закликаю всіх нас разом підтримати цей проект постанови і вшанувати пам'ять безневинно загиблих дітей у боротьбі з агресором на сході України (*Оплески*).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бужанський Максим Аркадійович.

БУЖАНСЬКИЙ М.А., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 25, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Безумовно, я підтримуватиму цей проект постанови. Думаю, кожен із вас підтримає його також. Я лише ще раз хочу нагадати, що для нас важливе життя кожної дитини, де вона не жила б, чи на підконтрольній території Донбасу, чи в ОРДЛО. Це наші українські діти, і жах, що вже сім років вони гинуть.

Я вважаю, ми повинні зробити все для того, щоб припинити війну та повернути дітей і дорослих в одну велику сучасну країну, яка буде країною для кожного із них.

СТЕФАНЧУК Р.О. Слово надається народному депутату Полякову Антону Едуардовичу, депутатська група «Партія «За майбутнє».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Констанкевич Ірина Мирославівна.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 23, Волинська область, самовисуванець). Шановні колеги! Шановні народні депутати! Група «Партія «За майбутнє», звичайно, підтримує даний проект постанови. Ми вважаємо, що потрібно говорити про вшанування пам'яті безневинно загиблих дітей у цій страшній війні – війні третього тисячоліття. Але разом з тим група «Партія «За майбутнє» вважає, що треба говорити про захист дітей, не лише 1 червня, а загалом говорити про захист дітей, які перебувають на сході. Ми наполягаємо на тому, що проект постанови, в якому йдеться про вшанування пам'яті дітей, має насправді містити і другу частину, в продовження того: що ми маємо зробити для дітей, які зараз живуть на окупованих територіях, навчаються, перебувають у небезпеці, як сказав наш колега, щодня, щогодини, щосекунди.

Що для цього треба зробити? Насамперед, треба подбати про фізичне, соціальне, моральне здоров'я дітей. Тому ми наполягаємо, щоб у п'ятницю, на

«годині запитань до Уряду», коли звітуватиме міністр соціальної політики, вкотре підняти питання щодо комплексного, широкоформатного захисту дітей, які перебувають на сході.

Отже, вшанування пам'яті є частиною проблеми, а комплексний захист є другою частиною, і це наш обов'язок перед цими дітьми.

Дякую.

СТЕФАНЧУК Р.О. Дякую.

Слово надається народній депутатці Зінкевич Яні Вадимівні, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

Герашенко Ірина Володимирівна.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги! Безумовно, кількість загиблих дітей через війну набагато більша. Ми не знаємо точної кількості дітей, які загинули насамперед від мін та обстрілів. Згадайте, як місяць тому п'ятирічний хлопчик загинув від міни на окупованій території, і російська пропаганда під приводом цієї страшної смерті намагалася організувати чергову провокацію на українських кордонах.

Взагалі проблема дітей – жертв військового конфлікту – набагато ширша. І ми маємо сьогодні говорити про обов'язковість колективного позову від імені Української держави проти Російської Федерації, країни-агресора, де мають бути точно зафіксовані всі прізвища і всі обставини вбивства дітей російським агресором.

У цей день важливо згадати і про живих дітей політв'язнів Кремля. Дати пояснення родинам політв'язнів, чому за два роки монобільшість блокує законопроект про статус політв'язнів і виплати цим родинам. Парламентом попереднього скликання цей законопроект був прийнятий у першому читанні, а зараз він просто заблокований. Я звертаюся до присутніх тут депутатів з проханням прийняти цей законопроект. Це перше.

Друге. Не лише пам'ять, а й відповідальність і покарання мають бути. Давайте згадаємо п'ятнадцятирічного Данилу Дідіка, якого вбили в мирному Харкові під час мирного мітингу. Чи знаєте ви, що пан Зеленський віддав вбивць Російській Федерації без покарання, без вироку суду. Їх просто забрали. Ті, кого вдалося українським правоохоронним органам затримати, не понесли покарання за вбивство дітей. Такого не може бути! Вони – вбивці, мають бути названі їх імена, вони мають бути витягнуті за екстрадицією з Російської Федерації і покарані. Тому що лише пам'яті недостатньо, має бути покарання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Крулько Іван Іванович.

КРУЛЬКО І.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція

«Батьківщина» голосуватиме за цей проект постанови, який стосується вшанування пам'яті невинно вбитих дітей через розбійську агресію російськими кулями.

У проекті постанови написано, що загинули понад 240 дітей внаслідок російської агресії, але ми бачимо, що відбувається на сході, і я думаю, ця цифра приблизна, вона не може бути точною. Сьогодні головна проблема полягає не лише в тому, щоб вшанувати тих, кого вже немає, а й подумати про тих живих, які опинилися, по суті, в російському полоні, концтаборі. Вони не мають майбутнього, тому що там немає роботи, повністю зруйновано промисловість, діє беззаконня. І це все зробила Росія. Ми як Українська держава мусимо подбати про те, щоб створити максимально сприятливі умови для тих дітей, які хочуть звідти вирватися, щоб вони могли навчатися на підконтрольній Україні території, мали пільги для навчання у вищих навчальних закладах України, в українських школах, щоб вони...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павленко Юрій Олексійович.

ПАВЛЕНКО Ю.О., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Депутати фракції «Опозиційна платформа – За життя» також внесли проект Постанови «Про заходи, спрямовані на вшанування пам'яті загиблих дітей та посилення соціального захисту дітей, які постраждали внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів». На жаль, він не був розглянутий профільним комітетом і сьогодні його немає в порядку денному.

Так, діти страждають від війни. Але важливіше усвідомити, як саме держава допомагає їм це пережити. Бо сьогодні на Донбасі діти страждають не лише від війни, а й від сирітства, бідності, хвороб, відсутності захисту від найближчих, та, як показала практика останніх років, від неспроможності органів влади визнати це і дати їм реальну допомогу.

Саме тому «Опозиційна платформа – За життя» вважає подібний підхід – встановлення виключно дати – цинічним. Ми вимагаємо реальної допомоги кожній дитині, яка постраждала від війни і...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Соломія Анатоліївна Бобровська.

БОБРОВСЬКА С.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Фракція «Голос». Депутати фракції є співавторами даного проекту постанови, і ми, безумовно, його підтримуватимемо. Ви знаєте, сьогодні я йшла до вас, щоб

виступити, з «комком» у горлі, тому що важко уявити відчуття мами, якій привозять тіло її сина без голови, бо начебто вона знаходиться на експертизі, і лише через п'ять місяців мати зможе його поховати. Це є реальна історія 2014 року Степана Чубаченка – футболіста, українця, жителя Краматорська. Але ще важче слухати цинічну брехню влади міста Харкова, яка говорить, що їй потрібні консультації, щоб назвати школу іменем Данила Дідіка.

Шановні колеги з Харківської міської ради, голово міста, майте совість, перестаньте бути цинічними російськими гнидами (*Оплески*), назвіть нарешті школу іменем Данила Дідіка.

Пане Президенте, пане Аваков, на вашій честі і совісті залишиться, чи буде в Харкові названо школу іменем Данила Дідіка, якщо місцева влада Харкова на це не здатна.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Готові голосувати?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про вшанування пам'яті дітей, які загинули внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України» ([№ 5343](#)) в цілому з урахуванням пропозицій комітету та необхідними техніко-юридичними правками. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 308.

Рішення прийнято.

Постанову прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

«Слуга народу» – 208, «Опозиційна платформа – За життя» – 0, «Європейська солідарність» – 23, «Батьківщина» – 20, «Партія «За майбутнє» – 17, «Голос» – 16, «Довіра» – 15, позафракційні – 9.

Надійшла заява з вимогою оголосити перерву, яку готові замінити виступом.

Герасимов Артур Володимирович.

Княжицький Микола Леонідович.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 116, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! У парламенті цього скликання є добра традиція: перед введенням у дію кожного нового етапу закону про мову деякі депутати реєструють законопроект про його відтермінування. Так було з освітою влітку минулого року, зі споживчими відносинами взимку, так зараз відбувається із законопроектом [№ 5554](#), яким пропонується відтермінувати на невизначений термін,

так би мовити, до завершення карантину, який невідомо коли завершиться, норму, яка каже, що демонстрація всіх фільмів і серіалів як в кінотеатрах, так і на телебаченні, має здійснюватися виключно державною мовою. Ця антиукраїнська норма вводиться під впливом тих виробників продукції, які є найбільшими виробниками продукції для країни-агресора – Російської Федерації і хочуть без перекладу заповнити український ефір телебачення і кінематографа. Насправді ця норма позбавляє роботи величезної кількості представників української кіногалузі, які за рахунок залучення студій, акторів, сотень інших творчих працівників до створення україномовного перекладу фільмів і озвучки в умовах карантину виживають, викидає їх на вулицю.

Ця норма ні для кого не була несподіванкою. Ми і відтермінували введення її в дію на два роки, щоб ті, хто виробляє продукт, підготувалися до цього. Між іншим, норма до кінця карантину використовувалася, коли скасовували конкурси на державні посади, спрощували державні закупівлі, знімали обмеження на зарплати чиновникам. Усі ці норми нашвидкуруч приймалися в минулому році перед Новим роком і продовжують діяти далі.

Крім того, те, що хочуть зробити зараз, шановний пане Голово, прямо суперечить статті 93 Регламенту Верховної Ради України, відповідно до якої комітети мають 30 днів, щоб зробити висновок, чи потрібно включати проект до порядку денного. У статті 96 Регламенту прямо сказано, що питання про включення законопроекту до порядку денного сесії розглядається Верховною Радою після ухвалення висновку головним комітетом. У пряме порушення Регламенту не було жодного засідання комітету. Антиукраїнські сили, спекулюючи, заграючи перед агресором, хочуть знову знищити український закон про мову. Не дамо цього зробити! Тому що наша мова – це не просто слово, не просто гуманітарна політика, а наш головний захист від агресора. Це захист Києва, Львова, Харкова, Одеси. Не допустимо знищення закону про мову! (*Оплески*).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, маємо включити до порядку денного сесії законопроекти та прийняти рішення про скорочення строків подачі альтернативних законопроектів.

Ставлю на голосування пропозицію про... (*Шум у залі*). Законопроект [№ 5589](#)...

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Зупиніть порушення Регламенту! Зупиніть порушення Регламенту!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії проекту Закону «Про внесення змін до додатка № 3 до

Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» щодо забезпечення розширеного неонатального скринінгу в Україні» ([№ 5589](#)).

Шановні колеги... *(Шум у залі)*. Знаєте, коли ви по 17 разів ставили на голосування, то не вам мені розказувати про Регламент! *(Шум у залі)*. Дякую.

Прошу підтримати та проголосувати *(Шум у залі)*.

«За» – 310.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків внесення альтернативних законопроектів до законопроекту № 5589. Прошу підтримати та проголосувати *(Шум у залі)*.

«За» – 286.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії законопроекту [№ 5554](#). Прошу підтримати та проголосувати *(У залі скандують: «Ганьба! Ганьба!»)*.

«За» – 204.

Рішення не прийнято.

І зауважте, на відміну від вас, я не ставлю на повторне друге, третє, п'ятнадцяте, двадцять третє *(Шум у залі)*. Я нікого не назвав. Дякую.

Наступне питання порядку денного – проект Постанови «Про визначення представників Верховної Ради України до складу комісії з проведення конкурсу на зайняття посади Директора Бюро економічної безпеки України за поданням Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики» ([№ 5462](#)).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 239.

Рішення прийнято.

До слова запрошується голова Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики Гетманцев Данило Олександрович.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Ми прийняли законопроект, який вже став законом, підписаний Президентом, про Бюро економічної безпеки України. Це одна із фундаментальних реформ, якої вимагали від нас бізнес, громадськість. Ми припинили той безлад і зловживання, які сьогодні здійснюються податковою міліцією, Державною фіскальною службою та економічними підрозділами Служби безпеки України, створили єдиний

орган, який опікуватиметься економічною безпекою України і не буде кошмарити бізнес.

Відповідно до статті 15 зазначеного закону на засіданні комітету за результатами проведеної роботи було визначено двох представників до складу комісії з проведення конкурсу на зайняття посади Директора БЕБ.

Рубаненко Людмила – знана особа у сфері аудиту, 40 років стажу в бухгалтерії та аудиту, входить до топ-25 найвпливовіших бухгалтерів України, дійсний член Європейської конфедерації податкових консультантів, заслужений юрист. Її кандидатуру запропонувала Спілка податкових консультантів.

Кандидатуру Шевченко Галини, в якої 20 років адвокатського стажу, запропонувала Національна асоціація адвокатів України.

Визначаючи цих двох осіб, ми керувалися логікою, що в БЕБі поєднується два види знань. Знаннями в податковому праві і бухгалтерському обліку володіє пані Рубаненко, знаннями в кримінальному процесі та кримінальному праві володіє пані Шевченко.

З огляду на зазначене, комітет визначив цих осіб, пропонуємо Верховній Раді підтримати наше рішення.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, є необхідність в обговоренні? Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Народна депутатка Василевська-Смаглюк Ольга Михайлівна, фракція політичної партії «Слуга народу».

ВАСИЛЕВСЬКА-СМАГЛЮК О.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 96, Київська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, я закликаю вас підтримати запропоновані нашим комітетом кандидатури, оскільки вони обрані незалежно. Ми намагаємося сформувавши комісію так, щоб вона дійсно могла обрати незалежного кваліфікованого Директора Бюро економічної безпеки.

Верховна Рада єдина не подала кандидатур до складу цієї комісії, яка формується, нагадую, за поданнями Кабінету Міністрів, Верховної Ради та РНБО. Щоб ця комісія запрацювала і керівник Бюро економічної безпеки встиг зайняти цю посаду до кінця цього року, бажано навіть на початку осені, треба сформувавши відповідну комісію. Ми маємо сподівання, що наші міжнародні партнери і все українське суспільство підтримають ліквідацію Державної фіскальної служби і створення нового незалежного аналітичного органу, який розслідуватиме економічні злочини. Прошу підтримати та проголосувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народній депутатці Скороход Анні Костянтинівні, депутатська група «Партія «За майбутнє».

СКОРОХОД А.К., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 93, Київська область, політична партія «Слуга народу»). Виборчий округ № 93, Київщина. Шановні колеги, про який відбір ми можемо говорити, якщо було 22 кандидати, а їх навіть не запросили на засідання комітету. То який відбір? Відбір певних «слуг народу» в комітеті, фракції чи Офісу Президента? Про який відбір ми говоримо?

Здавалося б, дійсно, гарна ініціатива – визначення представників різних політичних впливів до складу комісії для обрання Директора БЕБ. Члени комісії мають володіти високими моральними якостями, мати бездоганну ділову репутацію. Скажіть, будь ласка, чи можна сказати це про тих людей, яких нам назвали, якщо, наприклад, пані Рубаненко доповідала російською мовою, а коли колеги просили перейти на українську, вона цього не зробила. То в якій країні ми живемо, про які моральні цінності ми говоримо?

Загалом у мене є багато питань до бюро, яке створили. Знаєте, в нас є такий пунктик: одні органи по «обилечиванню» знищуємо і створюємо нові органи по «обилечиванню», які ще більше тиснуть на бізнес, на малих і середніх підприємців. Тобто замість того, щоб створювати нормальні умови і нормальні закони для їх розвитку, ми їх просто знищуємо. Логіка для мене взагалі незрозуміла: одне змінили на інше, ті самі працівники. Якщо ви не знаєте, то податкова поліція і досі кошмарить малих підприємців і середніх бізнесменів. Тому спочатку треба розібратися в правоохоронних органах, а не...

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович Олександр Сергійович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Прошу передати слово Мамці Григорію Миколайовичу.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мамка Григорій Миколайович.

МАМКА Г.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Фракція «Опозиційна платформа – За життя». Шановні народні депутати! Шановний український народе! Хочу зазначити, що зміни повинні бути завжди. Але, не дай Боже, повік жити під час змін. Народ України готовий сприймати,

якщо в правоохоронних органах будуть якісні, відкриті, професійні зміни. На даний час БЕБ, можна його назвати БЕБУ, якимось інакше, можна змінити табличку згідно з новим законом, але функції і повноваження і досі залишилися невизначеними. По суті, немає законопроекту щодо повноважень, який повинен бути розглянутий. На даний час є закон про створення нового органу. Зверніть увагу, новий орган зі старими функціями. Тобто нових повноважень немає. Баталії з приводу того, щоб запустити комісію. Ну, давайте запустимо. А де відповідальність членів комісії, наприклад, за те, що обраний керівник не виправдав сподівань? Цього немає. Наразі нам пропонують проголосувати за спеціалістів, які не показали й дня роботи в реформуванні чи створенні нових органів. Необхідно, все-таки, звертатися до більш кваліфікованих спеціалістів, фахівців, які можуть не лише в теорії, а й на практиці показати свої знання, які вже використовували, застосувати практичний досвід. Це буде вірно. Сьогодні ми не побачили таких фахівців серед запропонованих кандидатів, хоч про них і наголосили, що вони дуже поважні, аж заслужені. Але «хороший парень» – не професія. Ми не підтримуватимемо цієї ініціативи.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кубів Степан Іванович.

КУБІВ С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Пане Голово, прошу передати слово Ніні Петрівні Южаніній.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Южаніна Ніна Петрівна.

ЮЖАНІНА Н.П., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! На жаль, до створення БЕБ від самого початку підійшли без особливого розуміння. Наголошую на цьому вчергове, бо вже пройшло чотири місяці після прийняття закону, а через два місяці орган має запрацювати. Трохи пізніше ви дізнаєтеся, що і в якому стані знаходиться в цій справі.

Щодо списку відбору представників Верховної Ради до складу комісії з проведення конкурсу на зайняття посади Директора Бюро економічної безпеки. Спочатку тут було декілька претендентів – народних депутатів від фракції «Слуга народу», які висувалися громадськими організаціями. Громадські організації особливо не вдавалися в подробиці. До кого звернулася монобільшість, того і включили до цього списку. Хто буде їм зручним, той і пройде до складу конкурсної комісії, хоча це породжує формалізм від самого початку і є байдужістю професійних об'єднань. Ось вам приклад конкурсної комісії з проведення конкурсу на зайняття посади керівника САП, про який вчора писали. Це

приклад фейковості проведення конкурсів. Це ті випадки, після яких зневіра до професійного і прозорого відбору поглинає все суспільство.

Ви ж казали, що ви інші. Ще хтось вірить цим безпринципним обіцяльникам?

Тому, якщо казати про запропонованих кандидатів, то тут не було жодного, які дискутували б між собою, представляли точки зору, розуміли, чим займатиметься Бюро економічної безпеки, хто має його очолювати. У жодному разі за цих кандидатів голосувати не можна.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Железняк Ярослав Іванович з мотивів, потім – Шахов. Після цього переходимо до голосування.

Прошу запросити народних депутатів до залу.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Шановні колеги! Я не виступатиму щодо кандидатів, їх відібрала влада, нехай і голосують за них. Я хочу сказати про принцип. Я щиро проголосував за створення Бюро економічної безпеки, щоб забрати певні функції в СБУ, прокуратури, Міністерства внутрішніх справ, Податкової міліції. Але те, що зараз Кабінет Міністрів, порушуючи закон, підпорядковує БЕБ не Кабінету Міністрів, як ми прийняли в законі, а Міністерству фінансів, це погано. Коли очільник Податкової міліції заявляє, що він хоче очолити цей орган, а Європейська Бізнес Асоціація каже, що цього не можна допустити, що ми обіцяли новий орган, це також погано.

Саме тому я закликаю насамперед депутатів від влади тиснути на Кабінет Міністрів, щоб вони дійсно провести реформу, а не чергову профанацію, за яку нам з вами буде соромно.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шахов Сергій Володимирович.

ШАХОВ С.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 114, Луганська область, самовисуванець). Шановні колеги! Безумовно, депутатська група «Довіра» голосувала за всі антикорупційні органи, бо ми працювали і в парламенті попереднього скликання. За створення Бюро економічної безпеки також голосували. Але всюди має бути прозорість, чистота, відповідальність. Скажіть, сьогодні на такому рівні ми можемо прийняти чи ні, коли в Марківській ОТГ Луганської області «слуги народу» тиснуть на депутата місцевої ради від партії «Наш край», щоб жінка-переселенка не могла влаштуватися на роботу в аграрний технікум? А ми говоримо сьогодні про БЕБ. Яка прозорість може бути, коли голова військово-цивільної адміністрації мало того, що вбив людей, спалив Луганську область, то ще тисне і забирає всі посади

в переселенців? Хто за це відповідатиме? Взагалі в цій державі хтось нестиме відповідальність чи ні? Зверніть увагу: Марківська ОТГ, депутат від «Нашого краю» жінка-переселенка.

Дякую. Сергій Шахов, група «Довіра».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до голосування. Прошу зайняти свої робочі місця і підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про визначення представників Верховної Ради України до складу комісії з проведення конкурсу на зайняття посади Директора Бюро економічної безпеки України за поданням Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики» ([№ 5462](#)) в цілому.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 242.

Рішення прийнято.

Наступне питання порядку денного – проект Постанови «Про визначення представника Верховної Ради України до складу комісії з проведення конкурсу на зайняття посади Директора Бюро економічної безпеки України за поданням Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності» ([№ 5494](#)).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 238.

Рішення прийнято.

До слова запрошується голова Комітету з питань правоохоронної діяльності Монастирський Денис Анатолійович.

МОНАСТИРСЬКИЙ Д.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги! Вашій увазі пропонується проект Постанови «Про визначення представника Верховної Ради України до складу комісії з проведення конкурсу на зайняття посади Директора Бюро економічної безпеки України за поданням Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності». Щойно ми проголосували за двох представників за поданням Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики. Ще один представник згідно із законом визначається за поданням Комітету з питань правоохоронної діяльності.

Наш комітет 12 травня 2021 року провів спеціальне, відкрите засідання, на якому розглянув кандидатури і ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді визначити до складу Комісії з проведення конкурсу на зайняття посади Директора Бюро економічної безпеки представника громадської організації Волонтерський рух «Спільна мета» Ушакова Олексія Олександровича. Усі матеріали щодо нього у вас є.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є необхідність в обговоренні? Є.

Прошу записатися на виступи від фракцій та груп: два – за, два – проти.

Піпа Наталя Романівна.

ПША Н.Р., секретар Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (одномандатний виборчий округ № 115, Львівська область, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Осадчуку Андрію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Осадчук Андрій Петрович.

ОСАДЧУК А.П., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги, пане спікер! Ми створювали БЕБ для того, щоб припинити кошмарення бізнесу правоохоронцями. Було зрозуміло, що далі так жити не можна, ми ніколи не розбудуємо економіку і бізнес у цій країні, якщо залишимо все як є. Ми проголосували за цей закон, БЕБ створений, але лише на папері. Нам треба сформулювати конкурсну комісію, від якої залежить, чи станеться цей орган таким, яким ми його задумували, чи ні.

У статті 15 закону чітко визначаються вимоги до члена конкурсної комісії. Це має бути особа з бездоганною діловою репутацією, високими професійними і моральними якостями. Зрозуміло, що це має бути людина, яку знають в якійсь індустрії, чимось відома.

Сталося так, що Комітет з питань правоохоронної діяльності пропонує Верховній Раді людину, майора міліції, який був звільнений з Одеської міліції за скороченням посад, де дослужився до старшого оперуповноваженого, але виявився непотрібним системі. Рік був безробітним, у лютому цього року знявся з обліку центру зайнятості міста Одеси і нібито зараз займається адвокатською діяльністю. Його досвід у конкурсних комісіях, як він сказав на засіданні комітету, – одноразове проходження атестації.

Друзі мої, це те, як не треба робити реформи, це те, як ми можемо кошмарити вже не бізнес, а БЕБ ще до його створення. Це абсолютно неприйнятно.

Фракція «Голос» голосуватиме категорично проти. Закликаємо вас не позоритися, оголосити черговий добір і шукати кращу кандидатуру.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Крулько Іван Іванович.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». «Батьківщина» не підтримуватиме цей проект постанови, і поясню чому. Ідеться про конкурс на зайняття надзвичайно важливої посади новоствореного органу – Директора Бюро економічної безпеки України. Цей орган має розслідувати всі кримінальні справи у сфері економіки, для цього в нього мають бути всі повноваження.

Як формується конкурсна комісія? Це повна профанація. Три представники від РНБО (читай, від Президента), три представники від Кабінету Міністрів (читай, від Президента) і три представники від Верховної Ради, але не від фракцій, а від комітетів. Хто має більшість в усіх комітетах і в парламенті? Правильно, фракція «Слуга народу». Жодного представника від опозиції в комісії з проведення конкурсу на зайняття цієї посади не буде. Дев'ять із дев'яти – представники однієї партії. Я вважаю, що це повна профанація. На мою думку, цей конкурс буде абсолютно зрозумілий і спрогнозований з першої хвилини.

А тепер давайте подивимося на представника, якого нам зараз пропонують, – Ушаков. Ви його так само не знаєте, як і ми. Він представляє рух, який називається «Спільна мета». По-італійськи так і читай – «Коза Ностра». Тобто від «Коза Ностри» ми тепер обиратимемо представника, про якого ніхто не знає, що це за людина.

Тому я вважаю, ми повинні підійти абсолютно по-іншому до формування таких конкурсних комісій, де представники опозиції повинні мати свій голос, щоб контролювати, дивитися, як цей конкурс проходить, щоб директор, якого будуть обирати, відповідав усім критеріям і реально боровся зі злочинністю, а не з опозицією, і не переслідував за політичними переконаннями.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кубів Степан Іванович.

Ніна Петрівна Южаніна.

ЮЖАНИНА Н.П. Шановні колеги! Шановні українці! На жаль, дуже багато депутатів, виступаючи з трибуни, не усвідомлюють, що створюється такий собі фейковий орган. Ніхто досі ще не відчув і не побачив, прочитавши норми закону, що він настільки рамочний, що того, про що ви говорите – ризик-орієнтовані підходи в роботі, інші способи, ніж тиск на бізнес, – не буде. Будь ласка, не задурюйте, не засмічуйте мізки громадянам України, бо ви навіть роздуми доносите до них абсолютно неправильні.

Щодо створення цього органу. Ви розумієте, що члени конкурсної комісії мають розуміти роботу правоохоронної системи, тому що це новий правоохоронний орган. Які вони можуть ставити запитання майбутньому директору? Я вже почула, що директор повинен мати бездоганну репутацію. Вибачте, однієї бездоганної репутації для директора такого органу абсолютно недостатньо. Тут має бути працівник з досвідом, високим розумінням того, як нам імплементувати

в українське законодавство європейську модель проведення оперативно-розшукової діяльності, слідчих дій, які базувалися б на ризик-орієнтованому підході. Це абсолютно нова система роботи всієї правоохоронної системи. До речі, вона дуже важко імплементується навіть у Національній поліції, де працюють дуже досвідчені працівники.

Ми знаємо, що до цього органу буде передана вся та кількість справ, нікому непотрібних, важких, які знаходяться в Державній фіскальній службі. Цей орган не може запрацювати апріорі якісно і не може виконати те завдання, яке ми ставили, – позбавлення тиску на бізнес. Тиск на бізнес буде продовжуватися, бо ви не визначили навіть підслідність цього органу, не зробили так, щоб він був єдиним органом у боротьбі з економічними злочинами. Тому немає чого очікувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Арешонков Володимир Юрійович.

АРЕШОНКОВ В.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 64, Житомирська область, самовисуванець). Депутатська група «Довіра». Шановні колеги! Поважаючи один одного, розумію рівень інтелекту і досвіду моїх колег, але не дуже розумію все це, коли ми розглядаємо конкретне, доволі, скажімо, сконцентроване питання в площині якогось глобального, великого проекту. Я пам'ятаю дискусії, які були під час обговорення питання про створення такого правоохоронного органу, на яких принципах він працюватиме, положення про структуру, штатний розпис, посадові якісь обов'язки. Дискусія зрозуміла, глибока.

Зараз уже відбувся факт – створено те, про що ми говорили. Тепер потрібно пройти заключний етап – якісно підійти до обрання керівника. Сьогодні ми ведемо мову виключно про представників, яких рекомендує Верховна Рада до складу конкурсної комісії. Зрозуміло, кожен представник фракції, пропонуючи якусь свою кандидатуру, вважатиме, що інші мають якісь недоліки, і це безкінечна дискусія.

Тому, на мій погляд, тут треба виходити з позиції, яку проявили колеги з профільних комітетів. Комітет з питань правоохоронної діяльності визначився шляхом голосування щодо кандидатури, рекомендує Верховній Раді її підтримати. Так, вона не є досконалою, але це рішення комітету. Тому зал зараз має або підтримати, або визначитися з іншою процедурою. Але це питання потрібно вирішувати. Бюро економічної безпеки повинно працювати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бачу, Скороход і Шуфрич мають бажання виступити.

Шуфрич Нестор Іванович, потім – Скороход Анна Костянтинівна. Після цього переходимо до голосування.

Прошу запросити народних депутатів до залу.

ШУФРИЧ Н.І., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую, шановний головуючий. Шановні колеги! Наша фракція не підтримуватиме проекту постанови № 5494. Вважаємо, принцип прозорості порушено. Абсолютно не погоджуюся зі своїми колегами, які вже виступали. На жаль, замість того, щоб передбачити прозорість під час обрання керівника органу, який контролюватиме діяльність органу, займатиметься економічною безпекою, можемо створити орган, який переслідуватиме опозицію. Тому що, коли влада призначає контролюючий орган відносно себе, це викликає занепокоєння, що з-під контролю втече сама влада, і розкратимуть представники влади. Ми категорично проти. Вимагаємо прозорості під час розгляду цього питання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скороход Анна Костянтинівна.

СКОРОХОД А.К. Тут багато колег говорили про те, як багато реформ відбувається в Україні. Так ось усе, що відбувається в Україні зараз, – це тят-ляп і зверху бантик. Ось такі у нас реформи, тому й маємо такі наслідки.

Ми вже створили Бюро економічної безпеки України. Давайте назвемо БЕБ імені Офісу Президента. І нехай Офіс Президента призначить ту людину, яку хоче, і ми не будемо переживати це циркове дійство незрозуміло для кого і для чого.

Ми не голосуватимемо за даний проект постанови. Замість того, щоб кошмарити новим органом бізнес, подумайте про дійсні реформи і важливі законопроекти, які допоможуть розвиватися бізнесу в Україні, зроблять нормальний інвестиційний клімат і залучать інвесторів в українську економіку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Переходимо до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому проекту Постанови «Про визначення представника Верховної Ради України до складу комісії з проведення конкурсу на зайняття посади Директора Бюро економічної безпеки України за поданням Комітету Верховної Ради України з питань правохоронної діяльності» ([№ 5494](#)).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 192.

Рішення не прийнято.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до розділу II «Прикінцеві положення» Закону України «Про внесення змін до Митного кодексу України та Закону України «Про розвиток літакобудівної промисловості» щодо підтримки літакобудівної галузі» щодо продовження надання

українським авіакомпаніям перехідного періоду для переходу на використання літаків вітчизняного виробництва» ([№ 5301](#)). Друге читання.

Хтось наполягає на поправках?

Южаніна Ніні Петрівна. Будь ласка, 2 хвилини замість поправок. Потім переходимо до голосування.

ЮЖАНИНА Н.П. Шановні колеги! Коли ми приймали в першому читанні цей проект закону, дуже переймалися, чи взагалі є в нас хоча б якась програма підтримки нашого літакобудування. Готуючись до другого читання, я знайшла Розпорядження Кабінету Міністрів № 1412 від 11.11.2020 року «Про схвалення Концепції Державної цільової науково-технічної програми розвитку авіаційної промисловості на 2021-2030 роки», де описали і порахували, що на цю сферу необхідно виділити якомога більше грошей, особливо в ці перші 10 років розвитку. Сценарій прорахували такий, що якщо виділяти 1 мільярд гривень в рік, це не стимулюватиме розвитку, все одно призведе до занепаду даної галузі. Базовий варіант – 2 мільярди в рік. На засіданні комітету я підняла це питання, тому що відповідно до цього розпорядження я й подала три поправки, щоб у державному бюджеті передбачили ці кошти для розвитку літакобудування. На жаль, виявилось, що документ не наповнений грошима, тому можливості зараз спланувати і на цей рік, і навіть зобов'язати на майбутній рік, абсолютно немає, тому що розпорядник не претендує на ці кошти.

Я дякую членам комітету, які погодились подати спільну поправку 8, нормою якої зобов'яжемо Кабінет Міністрів під час складання проекту Державного бюджету України на 2022 рік передбачити фінансування Державної цільової науково-технічної програми розвитку авіаційної промисловості, необхідне для відновлення повномасштабного серійного виробництва цивільних літаків в Україні. Це перший крок, і вже відповідно до цієї норми ми можемо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Переходимо до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до розділу II «Прикінцеві положення» Закону України «Про внесення змін до Митного кодексу України та Закону України «Про розвиток літакобудівної промисловості» щодо підтримки літакобудівної галузі» щодо продовження надання українським авіакомпаніям перехідного періоду для переходу на використання літаків вітчизняного виробництва» ([№ 5301](#)) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 292.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо врегулювання окремих питань процедур банкрутства на період здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби COVID-19» ([№ 4220](#)).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 252.

Рішення прийнято.

До слова запрошується заступник міністра юстиції Коломієць Валерія Рудольфівна.

КОЛОМІЄЦЬ В.Р., заступник міністра юстиції України з питань європейської інтеграції. Шановні колеги народні депутати! Сьогодні маю честь представити вам законопроект Президента України Володимира Зеленського. Метою цього проекту закону є надання додаткових компенсаторних заходів для проведення процедур банкрутства під час карантину. Президентом пропонується кілька змін, про які я вам коротко розкажу.

Пропонується уточнити порядок проведення зборів кредиторів у режимі відеоконференції, а також шляхом опитування, ідентифікації за електронним цифровим підписом.

Пропонується уточнити питання відповідальності арбітражного керуючого, оскільки Президент пропонує звільнити арбітражного керуючого від дисциплінарної відповідальності.

Також передбачаються підстави продовження строків виключно судом і за клопотанням когось із учасників, процедура звернення із заявою про відкриття справи про банкрутство і здійснення провадження про банкрутство шляхом скасування мораторію на відкриття проваджень у справах про банкрутство боржників юридичних осіб.

Чому це важливо? Діючий механізм, яким встановлюється цей мораторій, суперечить статті 58 Конституції України. Він не заснований на суспільній необхідності, оскільки самих процедур банкрутства за час карантину не побільшало. Заборона на відкриття справ про банкрутство у боржника порушує права кредитора, оскільки борг збільшується, при тому людина не може повернути належні йому кошти. Скасування мораторію відповідає принципам, задекларованим Комітетом міністрів Ради Європи, який неодноразово відмічав, що мораторій є виключно тимчасовим заходом. Якщо він не виправданий, а вже виконав свої основні цілі, має бути скасований. Прошу підтримати Президентський законопроект.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Валеріє Рудольфівно.

Слово для співдоповіді надається голові підкомітету Комітету з питань економічного розвитку Олексію Васильовичу Мовчану. Будь ласка.

МОВЧАН О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 150, Полтавська область, політична партія «Слуга народу»). Шановний головуєчий! Шановні народні депутати! Комітет з питань економічного розвитку на своєму засіданні 3 березня 2021 року у форматі відеоконференції розглянув проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо врегулювання окремих питань процедур банкрутства на період здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби COVID-19» (№ 4220), поданий Президентом України.

Проектом закону передбачається внесення змін до Кодексу України з процедур банкрутства та Закону України «Про внесення змін до Кодексу України з процедур банкрутства щодо недопущення зловживань у сфері банкрутства на період здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби COVID-19».

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України у своєму висновку від 22 жовтня 2020 року висловлює зауваження щодо поданого законопроекту.

Комітет з питань бюджету у своєму висновку від 18 листопада 2020 року зазначає, що законопроект не матиме прямого впливу на показники бюджету. У разі прийняття відповідного закону він може набрати чинності згідно із законодавством.

За результатами обговорення народні депутати України, члени комітету, прийняли рішення внести проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо врегулювання окремих питань процедур банкрутства на період здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби COVID-19» (№ 4220) на розгляд Верховної Ради України та рекомендувати за результатами розгляду в першому читанні прийняти його за основу.

Беручи до уваги висновки Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради щодо усунення деяких неузгодженостей та врахування висловлених зауважень і пропозицій до законопроекту, комітет ухвалив рішення звернутися до Голови Верховної Ради України з пропозицією оголосити відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України під час розгляду даного законопроекту на пленарному засіданні про необхідність внесення пропозицій і поправок щодо виправлень, уточнень і...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, є необхідність в обговоренні цього законопроекту? Є. Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Слово надається народному депутату України Заремському Максиму Валентиновичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

ЗАРЕМСЬКИЙ М.В., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 202, Чернівецька область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Тарасу Тарасенку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тарас Тарасенко. Будь ласка.

ТАРАСЕНКО Т.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, колеги! Я вітаю прийняття даного законопроекту, який давно треба було прийняти, оскільки протягом усього часу дії мораторію був обмежений доступ кредиторів до порушення проваджень у справі про банкрутство. Ми повинні не забувати, що банкрутство є складовою економічного розвитку держави і змушує відповідальніше ставитися до ведення своєї економічної діяльності.

Наразі даним законопроектом продовжується позитивна тенденція, прийнята цією Верховною Радою, – зняття мораторіїв. Ми вже зняли мораторій стосовно валютних позичальників, попереду зніматимемо ще 14 мораторіїв, які виникли через ковідну ситуацію. Думаю, ми напрацюємо карту, щоб разом зняти будь-які обмеження економічної діяльності в нашій державі, щоб бізнес вільно розвивався.

Також цим законопроектом вводяться основні положення щодо здійснення і проведення зборів комітету кредиторів в електронній формі. Це елемент діджиталізації, який є важливим для нас як для держави, яка стала на рейки діджиталізації. Отже, ми повинні розвивати всі сфери, й банкрутство не може бути обмеженим.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народній депутатці України Піпі Наталії Романівні, фракція політичної партії «Голос».

ПША Н.Р. Прошу передати слово Руцишину Ярославу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ярослав Руцишин. Будь ласка.

РУЦИШИН Я.І., секретар Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 117, Львівська область, політична партія «Голос»). Дякую. Враховуючи те, що карантинні

заходи продовжуються, є необхідність у додаткових компенсаторних механізмах для забезпечення проваджень у справах про банкрутство. Законопроектом відновлюється можливість відкриття проваджень у справах про банкрутство боржників юридичних осіб за заявою кредиторів із вимогами до боржника, що виникли з 12 березня 2020 року. Але слід зауважити, і ми маємо надію, що це буде виправлено до другого читання, бо наше голосування залежатиме від цього, а саме: в законопроекті варто передбачити реальну можливість підтвердження особи для учасника зборів комітету кредиторів, який не має ЕЦП, з метою уникнення ризику рейдерства у майбутньому. Просимо звернути на це увагу. Голосуємо «за».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Колтуновичу Олександру Сергійовичу, фракція «Опозиційна платформа – За життя».

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, вельмишановний Руслане Олексійовичу.

Шановні колеги! Наша фракція «Опозиційна платформа – За життя», безумовно, підтримає цей крок, який покращить стан справ для окремих суб'єктів і юридичних осіб в Україні. Однак, користуючись нагодою і зважаючи на присутність представника Кабінету Міністрів України чи профільного Міністерства економіки, хотів би нагадати і акцентувати вашу увагу, що ми потребуємо не законодавства щодо банкрутства, а законодавства щодо комплексного стимулювання національної економіки, модернізації всіх сфер життєдіяльності країни – не просто макроекономічної стабільності, а стрімкого економічного зростання, випереджаючого економічного розвитку. Чому я про це кажу? Тому що, якщо у минулому році падіння ВВП становило 4 відсотки, за усіма прогнозами в цьому році отримаємо, максимум, близько 3 відсотків зростання. Тобто темпи відновлення національної економіки не переводять нас на 2019, 2020 роки. Це перше.

Друге. Кроки нинішньої влади, так звана зовнішня політика щодо окремих сусідських країн, з одного боку призводить до втрати ринків збуту, в результаті чого ми втрачаємо експорт, вітчизняне промислове виробництво, робочі місця, маємо зростання заборгованості з виплати заробітної плати до 3,6 мільярда гривень, з іншого боку, не дають економіці України розвиватися на внутрішньому споживчому ринку, тому що, піднімаючи ціну на газ, ви вимиваєте кошти з внутрішнього споживчого ринку для населення, зменшується виробництво товарів і послуг всередині країни, зменшується база оподаткування і таке інше. Тобто фундаментальна економічна і макроекономічна монетарна політика суперечить економічним законам і здоровому глузду. Повторюся, можна підтримати законопроект про банкрутство, але не треба доводити до цього підприємства своєю економічною політикою.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, зараз ще один виступ, після цього будемо голосувати. Тому прошу... Ще два виступи? Добре. Усе одно прошу запросити народних депутатів до залу.

Слово надається народному депутату Таруті Сергію Олексійовичу. Будь ласка.

ТАРУТА С.О., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні народні депутати! Я хочу трохи вашої уваги, щоб ви почули про що цей законопроект.

Рік тому ми прийняли пакет антикризових законів, спрямованих на поліпшення життя українців і поліпшення бізнесу. Президент два місяці розглядав їх і підписав. Наразі і йдеться про те, що на прохання Міністерства юстиції, яке лобіює, на жаль, не бізнес, а управляючих банкрутством, це робиться для того, щоб сьогодні забути про пандемію, про бізнес, який виживає, і створити умови для того, щоб почалося постійне банкрутство.

Я прошу почути бізнес. Цей законопроект сьогодні недоречний. Рік тому ми прийняли правильний закон, що поки є антикризові обмеження, поки є обмеження, зв'язані з пандемією, ми не можемо відкривати процедур банкрутства. Нам треба допомагати бізнесу. У прийнятому рік тому законі зазначається, що на період дії карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України на запобігання пандемії, та протягом 90 днів з дня його відміни не можна відкривати провадження у справах про банкрутство. На сьогодні ще є обмеження. Тому ми не можемо приймати цього законопроекту.

Фракція «Батьківщина» голосуватиме категорично проти. Закликаємо всіх народних депутатів не голосувати за цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

У нас буде ще три виступи по 1 хвилині.

Степан Іванович Кубів, фракція «Європейська солідарність».

КУБІВ С.І. Шановний пане головуєчий! Шановні колеги! У нас на сьогодні є об'єктивна реальність щодо реального і майбутнього життя. Ми живемо в період пандемії COVID-19, процеси в країні на даний момент не є простими. Законопроектом пропонується унормувати порядок проведення зборів кредиторів у режимі відеоконференцій і шляхом опитувань. Ми говоримо про унормування порядку проведення зборів кредиторів, про процедуру підтвердження особи і повноважень. Це перше.

Друге. Законопроектом уточнюється питання відповідальності арбітражного керуючого. Разом з тим незрозумілою є позиція стосовно відповідальності

арбітражного керуючого, оскільки в чинній редакції він звільняється від відповідальності за невчинення відповідних дій. Але, зважаючи на те, що між першим і другим читаннями можна все доопрацювати, фракція «Європейська солідарність» проголосує за даний законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Степане Івановичу.

Антон Едуардович Поляков, потім – Шахов. Після цього перейдемо до голосування.

ПОЛЯКОВ А.Е., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (одномандатний виборчий округ № 206, Чернігівська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Дуже дивно чути від представника провладної фракції «Слуга народу», що підприємці мають відповідальніше ставитися до своєї економічної діяльності. Я хочу сказати, що ви маєте відповідальніше ставитися до своєї передвиборчої програми, в якій ви обіцяли на законодавчому рівні гарантувати незмінність чинних умов оподаткування для суб'єктів малого підприємництва, фізичних осіб. Цю обіцянку ви провалили одразу протягом першого місяця своєї каденції. Давайте будемо займатися реальними проблемами підприємництва, а не лише тим, як вони мають банкрутіти.

Чому в нас із 2 мільйонів підприємців лише 100 тисяч отримали допомогу у розмірі 8 тисяч гривень? Чому кредити під 5-7-9 відсотків, обіцяні Президентом та фракцією «Слуга народу», отримали лише 17 тисяч підприємців із 2 мільйонів? Ви не задумувалися над цим питанням? Яка це підтримка малого та середнього бізнесу в Україні?

Дякую за увагу.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шахов Сергій Володимирович.

ШАХОВ С.В. Луганщина, депутатська група «Довіра». Шановні колеги! Спочатку лікар ставить діагноз, а потім лікує. А у нас «лікарі» в Кабміні, які спочатку здирають десять шкір з підприємців, ставлять для Донбасу найбільший тариф за електроенергію, не вирішуючи питання для підприємців (вони там банкрутують), ставлять транзит газу для всього населення, повністю вбиваючи малий, середній і великий бізнес і людей, які сьогодні живуть за межею бідності.

Скажіть, будь ласка, коли буде стимуляція як в Європі та Азії? Коли буде стимулювання малого, середнього і великого бізнесу від держави, як в усьому світі під час пандемії? Економічна криза наближається. Ну, давайте сьогодні влада до кінця вже доб'є весь бізнес і будемо сировинним придатком. Прийдуть

і заберуть все, що можна буде забрати. Давайте знову віддамо всі підприємства на «прихватацію».

Шановні колеги, схаменіться! Подивіться на малий та середній бізнес і допоможіть їм.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Усі бажаючі виступили? Переходимо до голосування. Запросіть народних депутатів до залу.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо врегулювання окремих питань процедур банкрутства на період здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби COVID-19» ([№ 4220](#)) за основу з пропозицією комітету щодо врахування запропонованих уточнень під час підготовки до другого читання згідно із частиною першою статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 314.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, оголошується перерва до 12 години 30 хвилин.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запросіть, будь ласка, народних депутатів України до залу. Переходимо до розгляду наступного питання.

Шановні колеги, вашій увазі пропонується проект Закону «Про внесення змін до Кодексу України з процедур банкрутства» ([№ 4409](#)).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу проголосувати за дану пропозицію.

«За» – 182.

Рішення прийнято.

До слова запрошується заступник міністра юстиції Коломієць Валерія Рудольфівна.

КОЛОМІЄЦЬ В.Р. Дуже дякую. Шановні народні депутати! Представляю вам ініціативу Міністерства юстиції, якою ми вносимо ряд технічних змін до чинного Кодексу України з процедур банкрутства. За понад рік роботи ми побачили, що в кодексі є технічні неточності. Міністерство юстиції під час розроблення підзаконних нормативно-правових актів так само помітило певні недоліки, які треба виправити. У зв'язку з цим, робочою групою з питань банкрутства, утвореної при Міністерстві юстиції, за участі суддів, науковців, арбітражних керуючих, народних депутатів, був розроблений законопроект з метою удосконалення положень кодексу в частині усунення технічних неузгодженостей.

Що пропонується? Наприклад, слова «конфлікт інтересів» замінити словами «реальний та потенційний конфлікт інтересів», слово «банкрут» замінити словом «боржник». Тобто фактично підганяємо норми кодексу до чинного законодавства, вводимо технічні моменти.

Окрім того, цими технічними моментами розблоковуємо, наприклад, транскордонне банкрутство, яке через норму, прописану в чинному кодексі, сьогодні не можемо застосовувати. Скасовуючи певні норми, в подальшому застосовуватимемо транскордонне банкрутство.

Прошу підтримати цей проект закону, який має технічний характер. Решту слухних пропозицій, висловлених на засіданні профільного комітету, впевнена, з колегами доопрацюємо.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається голові підкомітету Комітету з питань економічного розвитку Мовчану Олексію Васильовичу.

МОВЧАН О.В. Шановні народні депутати! Комітет з питань економічного розвитку на своєму засіданні 3 березня 2021 року у форматі відеоконференції розглянув проект Закону «Про внесення змін до Кодексу України з процедур банкрутства» (№ 4409) від 20 листопада 2020 року, поданий Кабінетом Міністрів України.

Метою і завданням проекту закону є усунення технічних неузгодженостей та недоліків, врегулювання суперечливих питань та узгодження деяких положень кодексу між собою.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України у своєму висновку від 8 лютого 2021 року висловлює зауваження до зазначеного законопроекту.

Комітет з питань бюджету у своєму висновку від 17 лютого 2021 року зазначає, що законопроект не матиме прямого впливу на показники бюджету. У разі прийняття відповідного закону він може набирати чинності у термін, визначений автором законопроекту.

За результатами обговорення народні депутати України, члени комітету, прийняли рішення внести проект Закону «Про внесення змін до Кодексу України з процедур банкрутства» (№ 4409) на розгляд Верховної Ради України та рекомендувати за розглядом у першому читанні прийняти його за основу.

Беручи до уваги висновки Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України щодо усунення деяких неузгодженостей та врахування висловлених зауважень і пропозицій до законопроекту, комітет ухвалив рішення звернутися до Голови Верховної Ради України з пропозицією

оголосити відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України під час розгляду даного законопроекту на пленарному засіданні про необхідність внесення пропозицій і поправок щодо виправлень, уточнень, усунення помилок та суперечностей у тексті законопроекту № 4409, інших структурних частин зазначеного законопроекту та інших законодавчих актів, що не були предметом розгляду в першому читанні та відповідають предмету правового регулювання законопроекту. Просимо підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, є необхідність в обговоренні цього законопроекту? Є. Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Слово надається народному депутату України Саврасову Максиму Віталійовичу.

САВРАСОВ М.В., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Кубіву Степану Івановичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Степан Іванович Кубів. Будь ласка.

КУБІВ С.І. Шановний Руслане Олексійовичу! Шановні колеги! Незважаючи на велику роботу, проведену робочою групою на чолі з Міністерством юстиції щодо вдосконалення змісту Кодексу України з процедур банкрутства, найпринциповішою є позиція, яку ми обговорювали на засіданні фракції, і сьогодні я хочу запропонувати три кроки.

Перший. Потрібно, щоб нова автоматизована система, яку пропонує Мін'юст, на розробку і запровадження якої будуть використані кошти донорів, була не просто ще однією системою, а стала частиною великої єдиної правильної системи. Для цього потрібно подумати над інтеграцією обсягу необхідних відомостей з уже існуючих систем, і на це звернуло увагу ГНЕУ. Ми говоримо про Єдину судову інформаційно-телекомунікаційну систему, електронну торгову систему, яка використовується під час продажу майна боржника у справах про банкрутство.

Друге. Не менш важливим є питання щодо чіткого підходу до державних підприємств чи господарських товариств з мажоритарним пакетом держави. Немає чітких критеріїв, чи це банкрутство, чи приватизація.

І третє. Передача майна збанкрутілої юридичної особи територіальній громаді є дуже сумнівною нормою, яка аж ніяк не захищає права кредиторів, на що я звертав увагу на засіданні комітету.

Але разом з тим ми, проговоривши питання на засіданні фракції «Європейська солідарність», підтримуватимемо в першому читанні законопроект.

Прошу Міністерство юстиції під час доопрацювання законопроекту між першим і другим читаннями звернути увагу на ці застереження і зауваження, у тому числі й ГНЕУ.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату України Євгену Вадимовичу Брагару, фракція «Слуга народу».

БРАГАР Є.В., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Прошу передати слово Тарасу Тарасенку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тарас Тарасенко. Будь ласка.

ТАРАСЕНКО Т.П. Добрий день, колеги! Я також закликаю всіх підтримати даний законопроект, над яким робоча група з питань удосконалення законодавства у сфері банкрутства працювала понад вісім місяців. Це був повністю відкритий процес, навіть після внесення його Кабінетом Міністрів до Верховної Ради України продовжувалися дискусії щодо його удосконалення. Тобто робочою групою, створеною при Міністерстві юстиції України, вже фактично враховані зауваження Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України. Однозначно ми будемо подавати відповідні поправки, щоб даний законопроект повністю відображав логіку процедур банкрутства і стимулював розвиток економічної ситуації в Україні.

Звертаюся до колег, які критикували сферу банкрутства, казали, що довели до банкрутства багато підприємств. Хочу зазначити, що більшість державних підприємств станом на 2019 рік вже перебували в процедурі банкрутства. Вони не банкрутували виключно через мораторій.

Думку щодо відповідального ставлення бізнесу до своєї діяльності я підтримую. Бізнес повинен відповідально ставитися до своєї економіки і відповідно платити податки до державного бюджету. Якщо цього не відбувається, такий бізнес банкрутує.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату України Юрчишину Ярославу Романовичу, фракція політичної партії «Голос».

ЮРЧИШИН Я.Р., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»).* Прошу передати слово Руцишину.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Руцишин. Будь ласка.

РУЦИШИН Я.І. Дякую. Шановні колеги! Ми вважаємо, що цей законопроект недостойний для прийняття в першому читанні, і саме з таких причин. Він потребує суттєвого доопрацювання. Норма, яка вказує на те, що виявлене майно після закриття провадження у справі про банкрутство юридичної особи приватного права переходить у власність територіальної громади, яка не має безпосереднього відношення до засновників такої юридичної особи, суперечить принципу юридичної визначеності. Вона не узгоджується зі статтею 13 Конституції України, якою передбачається рівність усіх суб'єктів права перед законом.

Більше того, банківська спільнота зазначає, що нормами законопроекту погіршується існуюче правове становище банків, кредиторів у відносинах з боржниками, повертаються механізми затягування процедур банкрутства, бо збільшуються строки повернення коштів кредиторам та вводяться в обіг механізми реалізації майна банкрутів за безцінь, без врахування волі кредиторів. Просимо повернути цей законопроект на доопрацювання.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Загородній Юрій Іванович.

ЗАГОРОДНІЙ Ю.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую, Дмитре Олександровичу. Прошу передати слово народному депутату Нестору Івановичу Шуфричу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нестор Іванович Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний головуючий. Шановні колеги! Давайте відверто скажемо, що цей законопроект про те, щоб для трьох олігархів, яких сьогодні визначають за всіма вашими категоріями, а саме Пінчука, Коломойського, Ахметова, створити металофонд. Я добре пам'ятаю, ви обіцяли декілька мільйонів робочих місць. А цим законопроектом ви будете закривати підприємства за прискореною процедурою банкрутства, тому що зараз все буде під контролем однієї інституції – Мін'юсту. А під кого він вже прогнувся, всі знають. І це означатиме, що фактично людей позбавлятимуть робочих місць. Ви не підтримуєте підприємництво, а створюєте можливості сьогодні перетворювати підприємства на бази металобрухту. Я розумію, що «Арселор Міттал

Кривий Ріг», Пінчуку сьогодні треба металообробка, але ж не за рахунок тих підприємств, які хоч якось можуть працювати.

Тому ми сьогодні звертаємо вашу увагу на таке. Потрібні доходи до бюджету? Ви ж казали, ренти наднизькі. Будь ласка, піднімайте ренти на все, тому що оце належить народу України. Якщо хтось у народу України забирає, має за це платити. На ренти духу не вистачило, вирішили малих повбивати, заради того, «чтобы большим было что поест».

Тому ми категорично проти цього. Так, ми підтримали попередній законопроект, тому що він сприяє підприємствам під час COVID-19. Ви зараз пишетеся, що відкрили три центри з масової вакцинації. Але їх має бути не 3, а 300 по країні. Тому і займаємо одне з перших місць по поточній смертності з COVID-19. Думайте про тих, хто дає людям роботу.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Усі бажаючі... Лубінець, Соболев і Шахов.

Соболев Сергій Владиславович, потім – Лубінець і Шахов. Після чого перейдемо до голосування.

СОБОЛЕВ С.В. Фракція «Батьківщина». Добрий день! Взагалі за те, що відбувалося в сесійній залі з попереднім законопроектом, коли ми вирішили, що криза минула і тепер можна запускати процес банкрутства, думаю, ще буде відповідати кожен, хто проголосував за відкриття процедури банкрутства в умовах тотальної економічної кризи.

Цей законопроект іде ще далі. Тобто вуха тих, хто лобював перший законопроект, тепер стирчать прямо. Виявляється, арбітражним керуючим треба не 5 відсотків від проданого майна, а 10. Ну, бачите, 5 їм мало, вони ж за безцінь все продають. І таких «блех» знайдено в цьому законопроекті десятки.

Наша фракція не голосуватиме за тотальне доведення економіки України до банкрутства і розпродаж українського майна за безцінь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лубінець Дмитро Валерійович. Будь ласка, з місця.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин (одномандатний виборчий округ № 60, Донецька область, самовисуванець). Добрий день, шановні колеги! Депутатська група «Партія «За майбутнє» голосуватиме за даний законопроект у першому читанні. Ми вважаємо, що положення законопроекту, якими передбачаються узгодження норм Кодексу України з процедур банкрутства між собою та з іншими законами, заслуговують на підтримку.

Думаю, всі народні депутати повинні зрозуміти, якщо у нас зараз існує декілька законів, які між собою не узгоджуються, а інколи навіть суперечать, то абсолютно логічним виглядає те, що Кабінет Міністрів подає зазначений законопроект і народні депутати за це мають проголосувати. Я не розумію, яким чином тут хтось когось може лобіювати, якщо це суто юридичні терміни, які між собою починають узгоджено працювати.

Але ми звертаємо увагу авторів законопроекту на висновок ГНЕУ, яке визначило низку недоліків, хоча фахівці кажуть, що до другого читання ми можемо їх прибрати, і щодо системи, яка буде запущена...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шахов Сергій Володимирович. Після цього голосуємо.

ШАХОВ С.В. Луганщина, депутатська група «Довіра». Шановні колеги! Вдруге хочу запитати, до якого ще банкрутства влада доводитиме малий, середній та великий бізнес? Чому сьогодні немає допомоги бізнесу? Чому НКРЕКП викручує руки підприємцям шаленими тарифами, які на Донбасі, втричі дорожчі, ніж у Києві? Скажіть, будь ласка, на Луганщині та Донеччині люди живуть так, як у Києві? Хоча і в Києві живуть не так солодко. Це перше.

Друге. Скажіть, будь ласка, коли буде проведений аудит всіх «прихватованих» підприємств, які були зруйновані, порізані на металобрухт, затоплених шахт, і тепер люди голодують, батьки поховані, дітей виховують бабусі. Доки люди від цього страждатимуть? Коли перевірять у Лисичанську «Лиссоду», «Мехстекло», ГТВ, які зруйнували, згвалтували всі підприємства?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Кодексу України з процедур банкрутства» ([№ 4409](#)), за основу з пропозицією комітету щодо врахування запропонованих уточнень під час підготовки до другого читання згідно з частиною першою статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 256.

Рішення прийнято.

Наступне питання – проект Закону «Про кредитні спілки» ([№ 5125](#)) та альтернативний законопроект [№ 5125-1](#).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 242.

Рішення прийнято.

До слова запрошується голова підкомітету Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики Репіна Елла Анатоліївна.

Прошу дати 4 хвилини на виступ, бо доповідатимуть і від авторів, і від комітету.

РЕПІНА Е.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний головуючий! Шановні народні депутати України! Комітет Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики на своєму засіданні 18 березня 2021 року розглянув проект Закону «Про кредитні спілки» (№ 5125), внесений народними депутатами України Гетманцевим та іншими, та проект Закону «Про окремі питання функціонування кредитних спілок» (№ 5125-1), внесений народними депутатами України Тимошенко та іншими.

Законопроектom № 5125 пропонується концептуальне оновлення редакції чинного Закону України «Про кредитні спілки» з метою закріплення нових підходів до регулювання ринку кредитних спілок та діяльності кредитних спілок, а саме: розширення переліку послуг, які кредитні спілки зможуть надавати своїм членам; удосконалення процедури ліцензування діяльності кредитної спілки; удосконалення системи управління кредитної спілки; удосконалення вимог до структури капіталу кредитної спілки; удосконалення організації державного нагляду за діяльністю кредитних спілок з боку Національного банку; удосконалення процедури виходу кредитної спілки з ринку.

Крім цього, законопроектom пропонується внести зміни до низки законодавчих актів України, які кореспондують з пропонованим законопроектom положеннями.

Метою законопроектu № 5125-1 є законодавче визначення порядку здійснення державою заходів щодо реабілітації (відновлення платоспроможності) кредитних спілок, які у період 2010-2019 років опинилися на межі банкрутства або дані про які було протиправно виключено з реєстру фінансових установ без волі на те самих кредитних спілок, або які знаходяться тепер на межі платоспроможності, а також організація процесу ліквідації кредитних спілок, зобов'язання яких перед вкладниками перейшли до відновлюваної спілки. Тобто законопроектom № 5125-1 повністю не врегульовується ринок кредитних спілок та їх діяльність. Норми законопроектu запропоновано поширити лише на кредитні спілки, керівників та членів кредитних спілок, дані про які виключені з Державного реєстру фінансових установ і які не виконують своїх зобов'язань перед своїми членами.

З огляду на зазначене комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти за основу проект Закону «Про кредитні спілки» (№ 5125), внесений народними депутатами України Гетманцевим та іншими. Дати доручення Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики доопрацювати зазначений законопроект відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України в частині врегулювання проблеми відновлення діяльності кредитних спілок, виключених з Державного реєстру фінансових установ.

Дякую. Розраховую на підтримку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується народний депутат Цимбалюк Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»)*. «Батьківщина». Шановний пане Голово! Шановна президіє! Шановні народні депутати! Юлія Тимошенко та група авторів пропонують альтернативний законопроект № 5125-1. Законопроект № 5125 вкладників кредитних спілок відштовхує за межі не лише законодавчого поля, а й у всіх випадках за межі суспільного та економічного життя. Альтернативний проект закону спрямований на розв'язання проблем не менше як 560 кредитних спілок, знищених і ліквідованих у 2010-2019 роках, протиправно виключених з Державного реєстру фінансових установ, що стало основним методом порушення державою законних прав, свобод та інтересів членів кредитних спілок.

Основним законопроектом не передбачається компенсації матеріальної шкоди, завданої вкладникам знищених кредитних спілок, відновлення діяльності десятків кредитних спілок як юридичних осіб. А в альтернативному міститься можливість відновити заборгованість таких кредитних спілок у частині невиконаних зобов'язань, тобто відновити порушені права. І хоча безпосередньо з моменту заявлення та визнання таких вимог кошти громадянам не виплачуються, вони отримують всі права вкладників за новими зобов'язаннями.

Також альтернативним законопроектом створюються передумови припинення скорочення кількості кредитних спілок як юридичних осіб та відновлення на ринку діяльності декілька десятків кредитних спілок, які матимуть більш високу надійність.

Окрім того, альтернативним законопроектом, на відміну від основного, забезпечується дотримання принципу рівноправності членів, спрощений порядок проведення загальних зборів у випадку фінансової кризи. Ми пропонуємо не ігнорувати досвід розвинутих країн та повернутися обличчям до вкладників кредитних спілок. Прошу підтримати альтернативний законопроект Тимошенко і членів фракції «Батьківщина».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу записатися на виступи від депутатських фракцій та груп: два – за, два – проти.

Совсун Інна Романівна.

СОВСУН І.Р., *член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»)*. Прошу передати слово Галині Васильченко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васильченко Галина Іванівна.

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 118, Львівська область, політична партія «Голос»). Фракція «Голос». Шановні колеги! Чинному Закону «Про кредитні спілки» вже понад 20 років. Однозначно, питання потребує врегулювання, і даний законопроект поновлює норми і відповідає вимогам сучасності, зокрема, якщо казати про позитивні моменти, передбачені даним законопроектом, – це підвищення рівня фінансових послуг для віддалених територій, міст і сіл.

Ми підтримуватимемо даний законопроект у першому читанні, але пропонуємо цілий ряд поправок. Адже, як зазначає ГНЕУ, є багато неточностей в даному законопроекті.

Водночас хочу зазначити, що фінансовий сектор в подальшому розвиватиметься тоді, коли загалом буде відповідний економічний розвиток. І ми наполягаємо, щоб в сесійній залі були в пріоритеті і розглядалися законопроекти, покликані сприяти розв'язанню проблем підприємців у час економічної кризи, в час кризи, спричиненої пандемією коронавірусу, а також законопроекти, спрямовані на сприяння створенню нових робочих місць. Зокрема ми неодноразово наполягали на тому, щоб наш законопроект, яким розв'язуються проблеми підприємців і допомагає їм у час кризи, був розглянутий як на засіданні комітету, так і в сесійному залі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Брагар Євген Вадимович.

БРАГАР Є.В. Дуже активною, серйозною проблемою в нашому суспільстві є зловживання з боку кредитних спілок через неврегульованість чинного законодавства. Законопроектом № 5125 врегульовується багато питань законодавства, Закону України «Про кредитні спілки», вдосконалюється процедура діяльності, головною ознакою якої є збільшення статутного капіталу. Даний законопроект сприятиме унормуванню діяльності кредитних спілок.

Закликаю всіх підтримати цей законопроект, щоб кредитні спілки діяли за цивілізованими нормами діяльності.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кубів Степан Іванович.

КУБІВ С.І. Пане Голово, прошу передати слово Южаніній Ніні Петрівні.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніна Петрівна Южаніна.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановні колеги! Шановні українці! Взаємне кредитування та надання фінансових послуг за рахунок об'єднаних грошових внесків членів кредитної спілки є основою створення кредитних спілок, діяльність яких бере початок ще з середини ХІХ століття. Майже 20 років тому, наприкінці 2001 року, був прийнятий Закон України «Про кредитні спілки», положення якого точно потребують осучаснення. Норми законопроекту № 5125 комплексно не вирішують цього завдання, створюють додаткові ризики для розвитку кредитних спілок. Встановлення для всіх кредитних спілок без будь-якої диференціації, фактично на рівні із банками, жорстких вимог щодо якості корпоративного управління, капіталу, нагляду за діяльністю унеможливить їх створення та діяльність, наприклад, у сільській місцевості.

Множинність відсильних норм щодо прийняття Національним банком України відповідних нормативно-правових актів не дозволяє оцінити загальний регуляторний вплив проекту та ставить реалізацію положень закону у залежність від регулятора. За висновком ГНЕУ законопроект дублює положення та термінологію багатьох інших законодавчих актів, не сконцентрований на встановлення особливостей регулювання діяльності кредитних спілок, і майже всі його статті потребують суттєвого техніко-юридичного доопрацювання.

Верховна Рада вчергове вимушена розглядати сирі недоопрацьовані проекти, зміст яких повністю змінюється до другого читання. Як я зазначала минулого разу, фракція політичної партії «Європейська солідарність» не підтримуватиме недоопрацьованих проектів, тому ми утримуємося від голосування за прийняття проекту Закону «Про кредитні спілки» у першому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поляков Антон Едуардович.

Хтось виступатиме з мотивів?

ПОЛЯКОВ А.Е. Прошу передати слово Бондарю Віктору Васильовичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бондар Віктор Васильович. Після цього ще два виступи з мотивів і перейдемо до голосування.

БОНДАР В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 191, Хмельницька область, самовисуванець). Шановний Дмитре Олександровичу! Шановні колеги! Безумовно, питання кредитних спілок – одне із болючих і важливих для всіх українців. Країна багато пережила епопей, пов'язаних з розвалом кредитних спілок. Від цього законопроекту ми очікували, що він дуже жорстко «закрутить гайки», щоб не було фінансових спекуляцій, щоб не дурили людей, не виманювали з них гроші. На жаль, цього ми не побачили. Законопроект представляє собою більше набір фінансових, якихось банківських термінів, нерозкритих за змістом. Вони просто заплутують більшість людей, громадян, заплутують навіть

досвідчених юристів, бо треба, крім юридичної освіти, мати ще й спеціальну економічну, щоб зрозуміти, про що там написано.

Усе інше в цьому законопроекті пропонується врегулювати підзаконними актами. І передається це право і Нацбанку, і Кабінету Міністрів, і багатьом іншим органам, які, начебто, мають перевіряти діяльність цих кредитних спілок. Тобто я веду до того, що законопроект сам по собі потрібен, але в такій формі, як він зроблений, є недієздатним, непрактичним, по суті, не вирішує питань ні людей, ні кредитних спілок. Незрозуміло для кого і для чого він розроблений.

Тому наша депутатська група утримується від голосування за цей законопроект. Пропонуємо повернути його комітету, дати можливість авторам привести його в нормальний вигляд, щоб він дійсно допомагав людям вирішувати свої фінансові і кредитні питання, щоб кредитні спілки могли працювати в законному полі, водночас у дуже жорстких і обмежених умовах, щоб там не було можливостей для махінацій, для заробляння на чужій біді, на чужому горі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович Олександр Сергійович.
Шуфрич Нестор Іванович.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний головуючий. Шановні колеги! Ми не будемо голосувати за цей законопроект, тому що вважаємо, що це питання врегульовано. Якщо ми дійсно дбаємо про інтереси наших громадян, давайте спочатку знайдемо можливість повернути їм, (увага!), 40 мільярдів доларів, які було вкрадено за часів попередників. Саме 560 мільярдів гривень вкладів наших громадян було заморожено в 2014-2015 роках, а повернуто – 400 мільйонів. Нагадую, заморожували за курсом 8 гривень за 1 долар, а повертали – 27 гривень за 1 долар. Оце вже підло.

Тому зараз, коли ми фактично спонукаємо людей в подальшому наповнювати різні кредитні спілки, давайте спочатку будемо думати, як їм повернути те, що вже держава в них вкрала, продаючи активи нібито збанкрутілих банків фактично з дисконтом 99 відсотків. Оце вже нахабство.

Дякую за увагу. А людей треба захищати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шахов Сергій Володимирович.

ШАХОВ С.В. Луганщина, депутатська група «Довіра». Шановні колеги! Коли в 2016 році я обирався до Верховної Ради, пішки обійшов двори, спілкувався з людьми, багато із яких скаржилися саме на такі фінансові структури, які їх пограбували. Сьогодні треба ставити пильний державний запобіжник, щоб більше такого не відбулося.

У першому читанні можна підтримати цей законопроект, але з урахуванням поправок, які група «Довіра» подасть до другого читання. У даному випадку ми повинні пильнувати, в який спосіб сьогодні затягують людей до кредитних

спілок або в таке собі «МММ», які можуть пограбувати людей, не дати аферистам це зробити.

Дякую. Сергій Шахов, Луганщина, депутатська група «Довіра».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цимбалюк Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М. Фракція «Батьківщина». Шановний пане Голово! Шановні колеги! Альтернативним законопроектом № 5125-1 Юлія Тимошенко і група депутатів, крім озвученого мною з трибуни Верховної Ради, ще пропонують запровадити механізм відновлення в порушеннях прав громадян України, що проживають на окупованих територіях та анексованому Криму. Підкреслюю, такий механізм стане додатковим аргументом стосовно цих громадян у процесі реінтеграції Донбасу. Вважаємо, підтримавши альтернативний законопроект, ми відновимо справедливість для тих десятків мільйонів людей, які втратили свої кошти в ліквідованих кредитних спілках. Прошу підтримати альтернативний законопроект № 5125-1.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Усі бажаючі виступили? Прошу підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про кредитні спілки» ([№ 5125](#)) за основу з пропозицією комітету щодо врахування запропонованих уточнень під час підготовки до другого читання згідно з частиною першою статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 267.

Рішення прийнято.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підтримки розвитку вітчизняних галузей надрокористування» ([№ 4187](#)).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 244.

Рішення прийнято.

До слова запрошується голова підкомітету Комітету з питань екологічної політики та природокористування Якименко Павло Віталійович.

Прошу дати 4 хвилини на виступ, бо доповідач виступатиме і від авторів, і від комітету.

ЯКИМЕНКО П.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги! Свого часу в цьому залі ми вже обговорювали проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підтримки розвитку вітчизняних галузей надрокористування» (№ 4187). Головною метою внесення його на розгляд парламенту було створення умов для розвитку надрокористування в Україні. На початку лютого законопроект через зауваження до низки його положень був направлений на повторне перше читання, і зараз уже доопрацьований комітетом вдруге внесений на розгляд.

Як ми й обіцяли, під час доопрацювання проекту було враховано переважну більшість зауважень від народних депутатів, профільних державних органів та галузевих асоціацій. Ми провели чисельні робочі засідання та конструктивну дискусію. Також враховані зауваження НАЗК, антикорупційного комітету, ГНЕУ. Як наслідок, сьогодні маємо схвальний висновок НАЗК, немає зауважень до проекту від профільного міністерства, і наш Комітет з питань екологічної політики і природокористування одностайно ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді прийняти цей законопроект за основу.

Щодо нових зауважень ГНЕУ та органів державної влади до доопрацьованого проекту, то вони вже ретельно опрацьовуються, слухні будуть обов'язково враховані. Також є точкові коментарі від бізнесу, частину із яких ми вже обговорили на засіданні комітету, працюємо над оформленням їх до другого читання.

Я з усією відповідальністю можу сказати, і в цьому, думаю, мене підтримають народні депутати, активно залучені до процесу, що проект дійсно став якіснішим. Ми прибрали спірні моменти і врахували пропозиції, за що я вам дуже вдячний, які покращать законодавче регулювання галузі.

Стисло окреслю основні зміни, внесені в частині удосконалення положень щодо надрокористування: доопрацьовано положення щодо інтерактивної карти користування надрами та геології України; встановлені чіткі вимоги до документів для одержання спецдозволів за результати аукціону; доопрацьовано фінансово-економічні розрахунки початкової вартості за надання спецдозволів; виключено норми щодо відтермінування розстрочки вартості спецдозволу переможному аукціону; модернізовано підхід щодо відчуження права користування надрами державними компаніями, щоб унеможливити зловживання; виключено зміни до кодексу щодо плати за «сплячі ліцензії»; виключено положення щодо плати за продовження спецдозволів, що наразі закріплено на підзаконному рівні.

Змінами до Кодексу про надра виключено частину питань захисту довкілля щодо можливості не проводити ОВД на порушених бурштиноносних ділянках, щодо яких лунала активна критика. Це ті положення, до яких були висловлені зауваження Комітетом з питань інтеграції України до Європейського Союзу. Враховані зауваження щодо змін до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля».

Аби попередити можливі коментарі, зазначу, що доопрацьованою редакцією, як і попередньою, пропонується скасувати існуючий непрозорий механізм надання спецдозволів для корисних копалин місцевого значення, як наразі відбувається, поза аукціоном та передбачити погодження придбання спеціального дозволу органами місцевого самоврядування. Тобто ми пропонуємо виносити ділянки на аукціон на підставі закону та без додаткових погоджень. Прошу підтримати законопроект у першому читанні за основу.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, є необхідність в обговоренні цього законопроекту? Є. Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Слово надається народному депутату Поляку Владіславу Миколайовичу, депутатська група «Довіра».

ПОЛЯК В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 73, Закарпатська область, самовисуванець). Прошу передати слово Вацаку Геннадію Анатолійовичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вацак. Будь ласка.

ВАЦАК Г.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 16, Вінницька область, самовисуванець). Виборчий округ № 16, група «Довіра». Бізнес чекає спрощень ведення господарської діяльності, і ми зобов'язані в цьому допомогти, щоб розвивалася економіка країни. Існуюча процедура надання надр у користування є складною та створює додаткові обтяження. Шлях від ініціювання аукціону до початку фактичного користування ділянкою надр може займати кілька років. Це зумовлено недоліками існуючих адміністративних процесів. Цим законопроектом передбачається спрощення процедури отримання дозвільних документів на користування надрами. Особливо це є важливим в реалізації президентської програми «Велике будівництво». Прийняття законопроекту створить умови для розвитку галузі в цілому, допоможе зняти дефіцит корисних копалин, необхідних під час будівництва доріг.

Група «Довіра» підтримуватиме законопроект, голосуватиме «за».

Веде засідання Голова Верховної Ради України **РАЗУМКОВ Д.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Костюк Дмитро Сергійович.

КОСТЮК Д.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 65, Житомирська область, політична партія «Слуга народу»). Житомирщина. Добрий день! Прошу передати слово справжньому поборнику екології Олександр Маріковському.

СТЕФАНЧУК Р.О. Олександр Маріковський.

МАРІКОВСЬКИЙ О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую, Дмитре. З днем народження, тебе!

Шановні колеги! Ми сьогодні розглядаємо законопроект, який є справжньою реформою в надрокористуванні. Що ми зараз маємо? «Сплячі ліцензії», незаконний видобуток корисних копалин, неефективне використання надр України – це коли потребуємо інвестицій, але не можемо їх завести в країну.

Мета цього законопроекту – зробити прозору і доступну систему для громадськості та інвесторів, зменшити вплив держави на галузь, розв’язати проблеми галузі, які багато років накопичувалися.

Пропонуємо реалізацію потенціалу країни, щоб кожен, хто хоче долучитися до надрокористування, міг легко знайти на сайті об’єкти, долучитися до конкурсу, а громадськість могла відстежувати все, що відбувається. У підсумку, через прозорі інструменти, ефективного реформування можемо досягнути успіху.

Законопроект підтримують і міністерство, і НАЗК, і антикорупційний комітет, тобто усі важливі органи. То давайте об’єднаємося і проголосуємо за прийняття за основу другого екологічного законопроекту.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Величкович Микола Романович.
Княжицький Микола Леонідович.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую. «Європейська солідарність», послідовно відстоюючи питання екологічного захисту, підтримуватиме цей законопроект у першому читанні. Але в нас до нього є дуже багато серйозних зауважень, які ми озвучимо зараз, потім подамо свої поправки.

Норма про надання громадянам права на частину доходу держави від рентної плати є абсолютно декларативною, виконати її неможливо. Такого поняття, як «дохід держави», немає. Натомість є доходи бюджету, право на частку яких законопроектом не передбачається.

Нову процедуру отримання дозволів виписано погано, у багатьох випадках рішення приймаються на власний розсуд державних органів без зазначення чітких підстав для погодження або відмови в цьому процесі.

Законопроектом передбачаються спецдозволи лише фізичним особам і взагалі не передбачаються для юридичних осіб. Процедуру продажу прав, наданих спецдозволом, не регламентовано, незрозуміло, в якому порядку та в які строки вноситимуться зміни до дозволу, пов'язаного з продажем прав, хто несе відповідальність і які порушення вчинені після продажу прав. Отриманий на аукціоні дозвіл не є достатньою підставою для розробки надр, оскільки без укладеної угоди про умови користування надрами він є недійсним. Немає чітких підстав, є процедури внесення змін для переоформлення спецдозволу. Нові підстави для анулювання дозволу є розмитими і допускають широке тлумачення підстав, на яких користувач втрачає права на користування надрами. При цьому законопроектом допускається розширення цих підстав іншими законами.

Якщо говорити про «сплячі ліцензії», законопроектом пропонується повністю відмовитися від роботи з ними. Зокрема, прибираються вимоги щодо строків, протягом яких користувачі зобов'язані приступити до проведення робіт на виділених ділянках. Попри те він регулює питання спеціальними дозволами на користування надрами, пропонує нові процедури, скорочує перелік документів і насправді спрощує ситуацію для бізнесу. Ми голосуємо за, але подаватимемо поправки до другого читання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Батенко Тарас Іванович.

БАТЕНКО Т.І. Прошу передати слово колезі Анні Скороход.

СТЕФАНЧУК Р.О. Анна Скороход. Будь ласка.

СКОРОХОД А.К. Депутатська група «Партія «За майбутнє» підтримає в першому читанні даний законопроект, адже створення прозорої, простої та зрозумілої системи користування надрами, зменшення надмірного державного впливу на галузь, підвищення конкуренції та легалізація відносин у сфері користування надрами дійсно потрібні Україні. І ми раді, що існують такі законодавчі ініціативи, співавторами яких є колеги з нашої групи. Проте є низка зауважень до цього законопроекту, і ми подаватимемо поправки до другого читання.

Викликає зауваження питання і є дискусійною пропозиція законопроекту щодо збільшення строку короткострокового користування надрами з 5 до 20 років. Дуже дивно бачити, що 20 років – це короткий строк у нашому періоді життя.

Скасування гірничого відводу може призвести до негативного впливу на довкілля та порушення прав інших осіб на надра.

Виключення із законодавчих актів назви документа, яким засвідчується право на користування надрами. Цього не можна допускати.

Виключення положення щодо погодження на місцевому рівні видобування корисних копалин місцевого значення і торфу може призвести до небажаних

змін навколишнього природного середовища і підвищити ризики негативного впливу на довкілля.

Пропозиція дозволити продавати, використовувати у вигляді застави або в інший спосіб відчужувати права, надані спеціальним дозволом на користування надрами, є недопустимою, оскільки це може призвести до довільного розпорядження правами і негативно позначитися на ефективності видобування відповідних корисних копалин.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз Кириленко Іван Григорович, потім – Колтунович і Железняк. Після цього перейдемо до голосування.

Будь ласка, Іване Григоровичу.

КИРИЛЕНКО І.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую. Шановний Дмитре Олександровичу! Колеги казали, що до другого читання можна буде врахувати дуже багато суттєвих зауважень. Хочу трохи вас розчарувати, бо ці зауваження стосуються норм, до яких вносити зміни забороняється статтею 116 Регламенту. Тобто те, що зараз буде проголосовано в першому читанні, піде точно так і на друге читання. На жаль, автори законопроекту проігнорували зауваження Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України про те, що дерегуляція та лібералізація призведуть, по суті, до втрати державного контролю за надрокористуванням, і це дуже погано. Це перше.

Друге. Відповідно до норми про суміжні ділянки, якщо вона пройде, площа захоплених земель може бути необмеженою. Ви уявляєте, що може творитися із землекористуванням в Україні?

І третє, найголовніше. Іноземці та іноземні юридичні особи набувають аналогічного права користування надрами, що й українські громадяни. Друзі, по суті, надрами, які є об'єктом власності українського народу, так само користуватимуться й іноземці. Ми ніколи цього не підтримаємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович Олександр Сергійович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую. Шановний пане Голово! Зважаючи, що лише 1 хвилина, дуже коротко озвучу найголовніший момент, чому цей законопроект був відправлений на повторне перше читання і чому його треба відхилити.

Багато хто із вас обирався в регіонах, є мажоритарниками. Подивіться в таблиці, поданій до повторного першого читання, зі статті 10, в якій йдеться про компетенції сільських, селищних, міських і районних рад, виключають норму щодо погодження надання надр у користування з метою геологічного вивчення, розробки родовищ корисних копалин місцевого значення. Ви суперечите

головному принципу децентралізації. Це компетенція органу місцевого самоврядування, людей, які там проживають. Для чого ви їх цього позбавляєте?

У нас колись, чи то в 2012, чи то в 2013 році, був такий досвід – нафтогазовидувивні компанії *Shell* і *Chevron* хотіли добувати сланцевий газ за фрекінговою технологією, яка призводить до забруднення питних вод. Так ось саме Львівська, Івано-Франківська, Харківська, Донецька міські ради не дали це зробити. Тому я вас закликаю не підтримувати цього законопроекту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Железняк Ярослав Іванович.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Шановні колеги! Фракція «Голос» завжди підтримує ініціативи, спрямовані на те, щоб спростити роботу з держорганами, щоб зробити роботу бізнесу прозорою по відношенню і у відносинах з державою. Цей законопроект є саме таким, він спрямований на те, щоб багато речей перевести в електронний формат, за що я дякую і комітету, і розробникам, і Роману Опімаху, який теж опікується цим законопроектом.

Так, до законопроекту є зауваження. Всі ми отримували листи від бізнесу і асоціацій, але всі вони сходяться в тому, що в першому читанні ми його маємо підтримати, а до другого читання доопрацювати. Тому я закликаю нас підтримати цю гарну ініціативу і до співпраці в її доопрацюванні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підтримки розвитку вітчизняних галузей надрокористування» ([№ 4187](#)).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 292.

Рішення прийнято.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про засади державної регіональної політики» ([№ 5323](#)).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 241.

Рішення прийнято.

До слова запрошується заступник міністра розвитку громад та територій Лукеря Іван Михайлович.

ЛУКЕРЯ І.М., заступник міністра розвитку громад та територій України. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Цей законопроект розроблений урядом на вимогу часу. Якщо коротко, суть законопроекту – планування розвитку громад. Успішна реалізація децентралізаційної реформи в Україні створила небувалі раніше фінансові та управлінські можливості для місцевих органів влади, щоб планувати та реалізовувати проекти, ініціативи, примножувати потенціал кожної громади, кожного регіону.

Нова система адмінтерустрою є дуже важливим кроком для формування та реалізації оновленої державної регіональної політики. Проектом закону передбачається комплексне удосконалення механізмів реалізації державної регіональної політики, зміна правових, організаційних, фінансових та інших механізмів реалізації проектів у регіонах.

Законопроект спрямований на розв’язання декількох ключових проблем, на яких я хотів би наголосити.

Перше. На сьогодні в Україні фактично відсутня єдина система стратегічного планування, а стратегічні документи громад базового рівня не узгоджуються між собою. Тому законопроектом пропонується провадити трирівневу систему стратегічного планування: держава, регіон, громада.

Друге. Суттєві диспропорції в розвитку регіонів. Відповідним законопроектом пропонується розробка регіональних програм та підтримка територій, які мають однакові соціально-економічні показники. Зокрема, сільські території, міські агломерації, Азовське море, Чорне море тощо.

Також законопроектом передбачається створення єдиної інформаційної системи моніторингу розвитку громад таким чином, щоб кожний громадянин, мешканець громади бачив, як розвивається громада, яка її інфраструктура, як здійснюється фінансування, як надається підтримка.

Це надзвичайно важливий законопроект у контексті децентралізаційної реформи. Прошу, шановні народні депутати, підтримати.

СТЕФАНЧУК Р.О. До слова запрошується голова підкомітету Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування Рубльов Вячеслав Володимирович. Будь ласка.

РУБЛЬОВ В.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 20, Волинська область, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги! Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіональної політики та містобудування розглянув проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про засади державної регіональної політики» (№ 5323) і ухвалив рішення:

Перше. Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до частини третьої статті 93, пункту 1 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради

України проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про засади регіональної політики» включити до порядку денного п'ятої сесії та за наслідками розгляду в першому читанні прийняти за основу.

Друге. Врахувати під час підготовки законопроекту до другого читання відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України пропозиції і поправки щодо виправлень, уточнень, усунення помилок та/або суперечностей у тексті законопроекту, інших структурних частин законопроекту та/або інших законодавчих актів, що не були предметом розгляду в першому читанні та відповідають предмету правового регулювання законопроекту.

Колеги, до законопроекту надійшли зауваження та пропозиції від Асоціації міст України, Української асоціації районних та обласних рад, Асоціації об'єднаних територіальних громад, Всеукраїнської асоціації громад, Інституту законодавства Верховної Ради України, агенцій регіонального розвитку частини областей України, які комітетом були враховані. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу записатися на виступи від депутатських фракцій та груп: два – за, два – проти.

Руцишин Ярослав Іванович.

РУЦИШИН Я.І. Прошу передати слово Роману Лозинському.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Роман Михайлович Лозинський.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»).* Фракція «Голос». Пригадуєте, була така Партія регіонів або скорочено «регіони». Її члени говорили про регіони, але робили все для того, щоб регіони були посварені, між ними був розбрат і ніколи не розвивалися, бо розвивалися вони, будучи феодалами цих регіонів.

Україні дуже потрібна державна регіональна політика. Україні дуже потрібно, щоб території, які мають завідомо різний потенціал розвитку через природні ресурси, шляхом доступу до інших територій можна було збалансувати, здружити між собою. Ця політика точно потрібна. І цим законопроектом частково це питання вирішується. Звісно, що до другого читання будемо допрацьовувати. Але нам потрібно говорити більше про згуртованість і не лише на рівні регіонів, а й на рівні громад.

І тут я хочу сказати, поки ми будемо давати громадам завдання стратегічно розвиватися і стратегічно планувати, є великий ризик зробити це формальністю, є ризик поставити це просто, як вимогу. А що отримають громади посеред бюджетного року? Додаткові навантаження на бюджет. Ми вже бачили намагання забрати акциз, ми бачимо, що міста обласного значення колись мали

75 відсотків ПДФО, зараз – 60 відсотків ПДФО і набагато більше навантаження. Ми бачимо, як передають майно, прийнявши закон через чотири місяці після виборів, і громади в шоці, не знають, що робити. Ми бачимо, як у людей забрали право обирати старост.

Тому, шановні колеги, думаючи про збалансований регіональний розвиток, ми не можемо забувати про громади, їх фінансову спроможність. Про це треба говорити дедалі більше.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ключко Андрій Андрійович.

КЛЮЧКО А.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день! Прошу передати слово Віталію Безгіну.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Безгін Віталій Юрійович.

БЕЗГІН В.Ю., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, колеги! Даний законопроект про основу і фундамент регіональної політики. Уряд у цьому році вже зробив перший крок, коли ухвалив Державну регіональну стратегію до 2027 року. Тепер треба адаптовувати під ці рамки безпосередньо стратегію кожної громади. Ми прекрасно розуміємо, що не можна однаково розвивати стратегічно міські агломерації та високогірні території Івано-Франківської чи якоїсь іншої області. Тому ключовим у даному законопроекті є наявність стратегії громад та їх підпорядкування. Тут можна дискутувати, наскільки стратегія має бути в кожній громаді чи лише в громаді, яка є великою за населенням. Думаю, ми з міністерством зможемо вдосконалити цю позицію.

Також даний законопроект покликаний реанімувати агенції регіонального розвитку, бо зараз для всіх, особливо мажоритарників, не є новиною, що вони не є тим інструментом, що дозволяє громадам розвиватися і залучати інвестиції.

Законопроект засадничий, концептуальний, правильний і він про розвиток регіонів, про розвиток держави і про розвиток кожної української громади, що має надавати якісні послуги нашим громадянам.

Тому буду лаконічним – прошу підтримати даний законопроект за основу. Разом ми його відкорегуємо перед другим читанням.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бакунець Павло Андрійович

БАКУНЕЦЬ П.А. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! На сьогодні в нашій країні, дійсно, відсутній єдиний стратегічний курс розвитку, особливо в той час, коли створені нові громади. Часто громади очолюють нові керівники, котрі не завжди знають, як правильно стратегічно розвивати території в межах новоствореної громади.

Тому, однозначно, цим законопроектом нам потрібно реанімувати, надати нове дихання агенціям регіонального розвитку, які допоможуть керівникам новостворених громад, органам місцевого самоврядування створити єдину стратегію розвитку громад, що сприятиме покращенню життя наших співмешканців на територіях. Прошу голосувати за прийняття даного законопроекту за основу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бондар Михайло Леонтійович.
Гончаренко Олексій Олексійович.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). «Європейська солідарність». Шановні друзі! Регіональна політика – це не про урядовий квартал, що ми бачимо і чуємо від діючої влади, Президента Зеленського, насамперед бачимо дії щодо цієї території. Друзі, регіональна політика – це про наші регіони, про найголовніший і болючий на сьогодні для нас регіон – Донбас.

Сьогодні, вранці, я повернувся з Донбасу. Учора цілий день працював – відкрили в Костянтинівці «Гончаренко Центр», це вже третій на Донбасі, попередньо відкрили в Лимані і Краматорську. І я вам хочу сказати, там колосальний попит на все українське, колосальне бажання, щоб України там було більше. Але, на жаль, України там сьогодні дуже мало. Як результат, ми сьогодні чуємо, що Донбас, його контрольована частина, – проросійський регіон. Це неправда! Люди мене просили сказати з трибуни Верховної Ради, що на Донбасі дуже багато абсолютно патріотичних людей. Але вони, на жаль, не відчують нашої підтримки, а саме влади, парламенту, Президента, щоб там було більше можливостей для розвитку, було більше можливостей для банальних речей – вчити українську мову, вчити українську історію, знати про свою країну, мати можливості для розвитку там, на місці. Це надзвичайно важливо, наше завдання це вирішити.

Тому я звертаюся до міністерства, Кабінету Міністрів, парламенту, Президента: давайте разом розвивати наш Донбас. Це не проросійський регіон, а, на жаль, великою мірою закинутий регіон. Ми маємо це виправити, йдучи до дітей, дорослих, змінюючи там ситуацію на краще. І тоді ми побачимо, що насправді Донбас – це патріотичний регіон України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз Колтунович з мотивів, потім ще три виступи з мотивів.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую. Шановний пане Голово! Дуже коротко. Якщо ви хочете зрозуміти порожній цей законопроект чи ні, відкрийте і подивіться прогноз результатів. А їх насправді немає. Ми ж всі знаємо, яка в нас регіональна диференціація – вона досить висока. Якщо, наприклад, у Києві середня заробітна плата становить понад 20 тисяч гривень, то в Херсонській області – ледве 10 тисяч гривень натягнули, тобто в два рази. Так само і в тарифній політиці.

Якби це був системний законопроект, ми побачили б частку валового регіонального продукту, побачили б частку експорту, імпорту по кожному регіону, побачили б, які тарифи, точніше їх вирівнювання, пропонується, бо, знаємо, є, наприклад, тариф на тепло, який в окремих містах вдвічі більший ніж у столиці. Хоча доходи, які я вам приводив, в регіонах є меншими. Промислове виробництво, зайнятість, доходи населення і таке інше – ці параметри ви маєте доопрацювати і показати до другого читання, що це не порожній документ, за нього можна голосувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соболев Сергій Владиславович.

СОБОЛЄВ С.В. «Батьківщина». Перше. Автори законопроекту, чи можете ви дати відповідь на запитання: чому з проекту закону у вашій редакції зникло посилання на те, що стратегічні плани розвитку повинні формуватися згідно з положеннями Ради Європи і нормативно-правових актів Європейського Союзу? Це ви в такий спосіб хочете змінити Конституцію, де чітко визначено європейську стратегію України?

Друге. Скажіть, будь ласка, ви змінюєте Конституцію, прибираючи взагалі таку ланку, як райони? Тобто на фінансування районних адміністрацій у вас гроші є, а на фінансування районів і міжрайонних програм у вас грошей немає. Тоді скажіть чесно, внесіть зміни до Конституції, приберіть поняття «райони». А ви пробуєте це змінювати через так звані стратегічні законопроекти.

Наша фракція не голосуватиме за цей проект закону.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Рудик Сергій Ярославович.

РУДИК С.Я., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 198, Черкаська область, самовисуванець)*. Шановні розробники законопроекту! Державна регіональна політика – це не лише Закон «Про засади державної регіональної політики». Це ще й Закон «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», Закон «Про державні

цільові програми». І ви зовсім не бачите, що треба вносити до цих ключових законів зміни. Як правильно сказав колега Соболев, ви пропонуєте внести зміни в преамбулу, яка передбачена в Конституції, знявши зобов'язання погоджувати своє законодавство з нормами Ради Європи і Європейського Союзу. Це що, норма часу? Ви пропонуєте з п'яти до восьми збільшити кількість державних програмних документів, які необхідно погоджувати. Це і є по-вашому децентралізація? Ви пропонуєте погоджувати все, що нароблять в регіонах з приводу свого бачення і розвитку свого регіону з Мінрегіонбудом. Це по-вашому децентралізація?

Колеги, як би ми не називали ці законопроекти прекрасними словами, вони такими не будуть, доки там не будуть...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Переходимо до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про засади державної регіональної політики» ([№ 5323](#)) за основу з пропозицією комітету щодо врахування запропонованих уточнень під час підготовки до другого читання згідно з першою частиною статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 247.

Рішення прийнято.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо запровадження інформаційно-телекомунікаційної системи досудового розслідування» ([№ 5246](#)).

Хтось наполягає на поправках? Можемо голосувати?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в другому читанні та... (*Шум у залі*). Що ж ви відволікаєтеся? Може, виступ і перейдемо до голосування? Домовилися: 3 хвилини – виступ, потім – голосуємо.

Будь ласка, увімкніть мікрофон Мамки Григорія Миколайовича. Три хвилини.

МАМКА Г.М. Шановні народні депутати! Якісний законопроект, по суті, конструктивна опозиція завжди допомагає, бо все-таки за здоровий глузд, правда, влада і більшість мало коли слухають це все. Я хочу сказати про друге читання цього законопроекту.

Законопроект прийняли в першому читанні, між першим і другим читаннями народні депутати, в тому числі з монобільшості, подали свої поправки, але комітет абсолютно нічого не врахував. Оце вам ставлення до законів, законопроектів, до самих себе.

Стосовно законопроекту. Якщо порівняти кейс-систему, яка пропонується цим законопроектом, вона може і гарна, але дублює ЄРДР, який існує. Система стосується органів досудового розслідування, досудового слідства, в якому бере участь і судова гілка влади, зверніть увагу, ВАКС. Коли відкриваєш цю систему, презентовану в тому числі й членам нашого комітету, і порівнюєш її з Єдиним реєстром досудових розслідувань, то один в один. Це дублювання функцій? Ні. Кажуть, нова система. А яким чином відпрацьовуватимуть, яка система буде основною, а яка додатковою? Якщо суд бере участь у цій системі з приводу електронного документа, реєстрації даних, то якими статтями і змінами це регламентовано? А я вам скажу, цим законопроектом не вносяться зміни до деяких законодавчих актів, статей 38, 216 Кримінального процесуального кодексу, Закону «Про Національне антикорупційне бюро України», інших нормативних актів.

Чи діятиме ця система? Комусь це вигідно. Кажуть, що систему зроблено за гроші міжнародних партнерів, зверніть увагу, дублюючи функції існуючої системи. Але ж можна купити програму за 1 долар, а її обслуговування коштуватиме для держави, для платників податків мільйони. Ми допомагаємо чи калічимо? Відповідь очевидна – калічимо. Кому це вигідно? А вигідно керівникам держави, щоб заплутати правоохоронну систему, яка вже положена тими керівниками, які є політиками.

На мою думку, треба це відправити на доопрацювання, прибрати цю систему, зробити її якісною, і застосовувати вірно в роботі правоохоронних органів (*Оплески*).

Дякую вам за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Григорію Миколайовичу, за конструктивну позицію опозиції. Можемо переходити до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо запровадження інформаційно-телекомунікаційної системи досудового розслідування» ([№ 5246](#)) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 276.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, наступне питання порядку денного.
Завітневич з процедури.

ЗАВІТНЕВИЧ О.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Шановний

Дмитре Олександровичу! Шановні колеги! Прошу зняти з розгляду законопроект [№ 4545](#) у зв'язку з додатковими консультаціями у комітеті та з іншими комітетами, дотичними до цього законопроекту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я правильно розумію, що надійшла пропозиція сьогодні не розглядати законопроект № 4545?

Хтось заперечуватиме? (*Шум у залі*). Голосування? Хто? Дві фракції...

Шановні колеги, я не можу зняти з розгляду законопроект. Дві фракції наполягають на тому, щоб це питання розглянути.

Я ставлю на голосування пропозицію пана Завітневича про те, щоб сьогодні не розглядати проект Закону «Про внесення змін до статті 27 Закону України «Про Державну прикордонну службу України» щодо організації фінансування діяльності Державної прикордонної служби України» (№ 4545).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 260.

Рішення прийнято.

Наступне питання порядку денного – Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо перейменування Фонду соціального... (*Шум у залі*). Давайте після цього... Що з процедури? Щодо законопроектів? Давайте цей пройдемо і повернемося до процедури.

Шановні колеги! Вашій увазі пропонується Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо перейменування Фонду соціального захисту інвалідів і приведення термінології у відповідність із законодавством у сфері соціального захисту осіб з інвалідністю» з пропозиціями Президента України (проект [№ 3964](#)) (*Шум у залі*). Я ставитиму його на голосування. Згідно з Регламентом там інша процедура – виступ і запитання.

До слова запрошується заступник міністра юстиції Коломієць Валерія Рудольфівна. На виступ відводиться – 5 хвилин, на відповіді доповідача на запитання – 15 хвилин, на виступ від комітету – до 5 хвилин. Після цього переходимо до голосування.

Коломієць Валерія Рудольфівна. Будь ласка.

КОЛОМІЄЦЬ В.Р. Дуже дякую.

Шановні народні депутати! Верховною Радою, дійсно, було прийнято даний закон. Водночас 18 лютого Президент України повернув його із пропозицією. Я не заберу у вас багато часу, тому що пропозиція насправді дуже проста. Датою набрання чинності законом визначено 1 січня 2021 року. Я думаю, усі присутні в залі чудово розуміють, що відповідно до Конституції України закон не може набирати чинності, регламентувати якісь стосунки, які виникли

фактично після його прийняття. У зв'язку із цим Президент України пропонує пункт 1 розділу II «Прикінцеві положення» закону викласти в такій редакції: «Цей закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування». Це відповідає нормам Конституції України, а також рішенню Конституційного Суду і загалом теорії права.

Буду вам вдячна за запитання, якщо вони є. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу записатися на запитання до доповідача.
Железняк Ярослав Іванович.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Шановні колеги, зараз ми розглядаємо внесення змін до закону: закон набирає чинності не з 1 січня 2021 року, а з дня, наступного за днем його опублікування. У мене виникає запитання: на що ми зараз витрачаємо час? Давайте його голосувати. Я думаю, що це справді технічні зміни.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу надати відповідь.

КОЛОМІЄЦЬ В.Р. Дуже дякую за запитання. Насправді я повністю підтримую цю позицію, оскільки це, дійсно, технічні зміни відповідно до Конституції України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цабаль Володимир Володимирович.

ЦАБАЛЬ В.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Олексію Гончаренку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гончаренко Олексій Олексійович.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це повторний розгляд цього питання з пропозиціями Президента. Причому на розгляд виносяться абсолютно технічні питання. Скажіть, будь ласка, на що Верховна Рада зараз витрачає час? Чинна влада займається безкінечними перейменуваннями, коли одне міністерство створюють, а потім його розформовують. У нас безкінечний двигун. Ми знову щось перейменовуємо, розглядаємо це, маємо відповідні пропозиції Президента. Можливо, нарешті займемося якоюсь конкретною роботою, а не безкінечними перейменуваннями?

Дякую.

КОЛОМІЄЦЬ В.Р. Дуже дякую за запитання. Насправді, дійсно, на сьогодні ці зміни не стосуються перейменування. Президент абсолютно логічно

і законно використав свою ініціативу і можливість відповідно до закону, Регламенту Верховної Ради і Конституції України для того, щоб внести зміни, аби закон відповідав найвищому нормативному акту в Україні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Задорожній Микола Миколайович.

ЗАДОРОЖНІЙ М.М., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 162, Сумська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, є пропозиція переходити до голосування.

Дякую.

КОЛОМІЄЦЬ В.Р. Дякую за пропозицію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Герасимов Артур Володимирович.

ГЕРАСИМОВ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний Дмитре Олександровичу! Шановні колеги! У мене є запитання до шановного заступника міністра Валерії Рудольфівни.

Шановна пані Валеріє! Чи не вважаєте ви, що кращим засобом соціального захисту незахищених верств населення в Україні був би сьогодні в парламенті не розгляд цього законопроекту, який фракція «Європейська солідарність», звичайно, підтримуватиме, а розгляд законопроекту, внесеного опозицією щодо збільшення видатків, виділені в бюджеті на 2021 рік на житлові субсидії і захист громадян.

Дякую.

КОЛОМІЄЦЬ В.Р. Дуже дякую за запитання. Насправді це питання не є у відомстві Міністерство юстиції України. Тому я думаю, що питання щодо винесення тих чи інших законопроектів на розгляд комітету та Верховної Ради не є питанням виконавчої влади.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Макаренку Михайлу Васильовичу, фракція політичної партії «Опозиційна платформа – За життя».

МАКАРЕНКО М.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний головуючий, прошу передати слово Наталії Королевській.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наталія Юріївна Королевська. Будь ласка.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні колеги! Шановні присутні! Це просто якийсь жарт: закон прийняли 27 січня 2021 року, а набирати чинності він має з 1 січня. Ви коли-небудь хоч якоїсь професійної навички наберетеся чи ні? Хто відповідатиме за такі фейки, які ви готуєте, голосуєте, а потім ми витрачаємо на це час.

На сьогодні люди з обмеженими можливостями отримують мізерні гроші від держави, жодної підтримки і допомоги. Замість того, щоб, дійсно, розробити дієвий механізм підтримки людей з обмеженими можливостями, ми переглядаємо дати в нікчемних законопроектах. Тому, шановні колеги, ми звертаємося до вас із тим, щоб ви не проводили цирку у Верховній Раді, а прийняли відповідне рішення. Водночас треба покарати тих, хто таке робить, підставляючи вас.

Дякую.

КОЛОМІЄЦЬ В.Р. Дякую за запитання. Власне, ці зміни і передбачають внесення технічних правок, оскільки, дійсно, технічні помилки можуть бути.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрчишин Ярослав Романович, фракція політичної партії «Голос». Будь ласка.

ЮРЧИШИН Я.Р. Насправді йдеться про внесення технічних змін до закону, які ми маємо прийняти. Щодо цього не можна не погодитися. Оскільки в нас відбувається така процедура і є час, я хотів би звернутися до вас як до представника міністерства і Кабінету Міністрів України у День захисту дітей.

Нещодавно трапилася дуже гарна подія: батьки Діми Свічинського з Одеси зібрали велику суму грошей для того, щоб врятувати свою дитину від спінальної м'язової атрофії. У нас понад 200 дітей з такою хворобою, які мають усі шанси залишитися хворими. У мене до вас є велике прохання передати це звернення до Кабінету Міністрів України, зокрема до профільних міністрів, а це і Міністерство охорони здоров'я України, і Міністерство соціальної політики України, але соціальний захист – це і ваша відповідальність. Ми все-таки маємо

спільно розробили програму, щоб такі діти мали шанс на повноцінне життя, так як це є в інших країнах.

Дякую.

КОЛОМІЄЦЬ В.Р. Дуже дякую, пане Юрчишин.

Насправді, дійсно, це важливе питання. Хочу сказати, що сьогодні, в День захисту дітей, Кабінет Міністрів України трохи не в цьому напрямі, але все-таки підтримав законопроект, який стосується правосуддя, дружнього до дитини. Тому уряд, дійсно, працює в напрямі захисту прав дитини і ми намагатимемося в усіх напрямках це продовжувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Костенку Роману Васильовичу, фракція політичної партії «Голос».

КОСТЕНКО Р.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Давайте голосувати за внесення необхідних технічних змін до закону і переходити до розгляду питань порядку денного, тому що затягуючи розгляд питання, ми лише витрачаємо час.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України

РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Величкович Михайло Романович.

ВЕЛИЧКОВИЧ М.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Володимир Ар'єву.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ар'єв Володимир Ігорович.

АР'ЄВ В.І., член Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Пані заступник міністра! Сьогодні, 1 червня, у День захисту дітей, я передусім хотів би вам подякувати за те, що ви активно боретеся за права українських дітей. Ви знаєте ситуацію стосовно нелегального вивезення громадянином Німеччини українського хлопчика, громадянина України, в Німеччину. Це перший випадок, коли не німці виставляють

претензії Україні за такі речі, а навпаки, саме Україна боротиметься за права дитини і його матері, щоб повернути нелегально вивезену дитину в Україну.

Скажіть, будь ласка, на якому етапі зараз це питання і наскільки активно Міністерство юстиції України просуватиметься, щоб якомога швидше його розв'язати?

Дякую.

КОЛОМІЄЦЬ В.Р. Дякую за запитання. Ми, дійсно, буквально минулого тижня, якщо я не помиляюся, направили запит до Міністерства юстиції Німеччини, відповідно до наших інструкцій до закону. Зараз ми активно з ними комунікуємо. Питання щодо міжнародного викрадення людей є дуже важливими.

Наскільки мені відомо, буквально завтра (я можу помилятися) на засіданні Комітету з питань правоохоронної діяльності розглядатиметься відповідний законопроект, який в тому числі стосується цих питань. Міністерство юстиції також скоро презентуватиме свою ініціативу щодо того, яким чином вивозять дітей за кордон. З одного боку, це спростить цей процес, з іншого, не дасть можливості саме в такий спосіб викрадати дітей, коли вони фактично не можуть повернутися в Україну. Ми активно працюємо в цьому напрямі, конкретно в цьому кейсі, як і в інших також.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Герус Андрій Михайлович.

Бурміч Анатолій Петрович.

БУРМІЧ А.П., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Прошу передати слово Колтуновичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович Олександр Сергійович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, шановний пане Голово. Шановна виступаюча! Я хотів би звернути вашу увагу на те, що наша фракція не підтримуватиме дану пропозицію Президента. Не тому, що вона недоречна, а тому що була допущена серйозна помилка. Про це казала моя колега Наталія Королевська: закон прийняли у січні, а набрати чинності він має з 1 січня. Логіка в тому є. Але, вибачте, це повний «плінтус», коли такі документи вносяться в зал. Це перше.

Друге. Якщо вже Президент так опікується соціальним захистом інвалідів, що аж фонд вирішили перейменувати, тоді чому вони не збільшують розмір грошової допомоги для інвалідів? Можливо, ви в курсі, який розмір грошової допомоги буде встановлений? Тому що на сьогодні для людей, які втратили працездатність, грошова допомога становить 1 тисяча 769 гривень. Вона дорівнює

мінімальній пенсії. З цієї точки зору це смішні кошти. Якщо вже ми порушили таку важливу тему щодо підтримки інвалідів в Україні, тоді як це переглядатиметься?

Дякую.

КОЛОМІЄЦЬ В.Р. Дякую, пане Колтунович. Насправді дуже шкода, що ви не підтримуватимете цей закон. Наскільки я розумію, парламентарії в тому числі мають стояти на захисті Конституції України. Цей закон саме захищає і підтримує Конституцію України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріз Ірина Василівна.

ФРІЗ І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Перед внесенням законопроекту завжди прораховується дата та норма вступу законодавчого акту, який ви ініціюєте. Скажіть, будь ласка, у який спосіб ви розраховували це, що подали заздалегідь неправильний документ, який монобільшість у турборежимі прийняла, а тепер парламент витрачає час на те, щоб знову-таки вносити запропоновані зміни?

Дякую.

КОЛОМІЄЦЬ В.Р. Дякую за запитання. На сьогодні пропонується, щоб цей закон набрав чинності з дня, наступного за днем його опублікування. Це технічна зміна, яка покликана на те, щоб закон відповідав Конституції України і в тому числі питанням, які пов'язані з опублікуванням і набранням чинності закону.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Осадчук Андрій Петрович.

ОСАДЧУК А.П. Пропоную голосувати. Фракція «Голос» голосуватиме «за».
Дякую.

КОЛОМІЄЦЬ В.Р. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович Олександр Сергійович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, вельмишановний пане Голово. Я саме відкрив базове тіло документа, пояснювальну записку, вплив на бюджет та інші показники. Головним є те, що прийняття акта не впливатиме на соціально-економічний розвиток та інші моменти. Для чого вносити зміни в назву фонду, якщо вони не мають під собою ні ресурсної бази, ні бюджетної бази, ні підвищення? Про це ми говорили в попередньому питанні щодо соціальних стандартів. Коли

особи з інвалідністю отримають достойну допомогу? Я знову поставлю вам запитання. Який буде розмір грошової допомоги? Які будуть прогнозні параметри, можливо, там буде якась додаткова пільга? У чому сенс перейменування Фонду соціального захисту інвалідів на Фонд соціального захисту осіб з інвалідністю, окрім формулювання? Тому що для нас і для наших виборців насамперед цікавий соціально-економічний ефект від реалізації тієї чи іншої ініціативи. Чекаємо на позицію уряду.

Дякую.

КОЛОМІЄЦЬ В.Р. Дуже дякую за запитання. Насправді, дійсно, питання перейменування – це питання, яке пов'язане в тому числі з унормуванням роботи того чи іншого органу. Водночас цим законом передбачається також внесення змін для того, щоб інші нормативно-правові акти відповідали цьому закону.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Будь ласка, сідайте.

До слова запрошується голова Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів Третякова Галина Миколаївна. Після цього переходимо до голосування. Прошу виступати на трибуні.

ТРЕТЯКОВА Г.М., *голова Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Дякую, шановний головуючий. Шановні народні депутати! Верховною Радою 27 січня був прийнятий закон. У зв'язку із цим Президент пропонує пункт 1 розділу II «Прикінцеві положення» закону викласти в такій редакції: «Цей закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування». Комітет на своєму засіданні 1 березня прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді підтримати пропозиції Президента.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу запросити народних депутатів до сесійного залу. Зараз ставитиметься на голосування для підтвердження пропозиція Президента, яка врахована комітетом, а після цього відбудеться голосування за прийняття закону в цілому. Готові голосувати?

Ставлю на голосування пропозицію Президента, враховану комітетом. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 304.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо перейменування Фонду

соціального захисту інвалідів і приведення термінології у відповідність із законодавством у сфері соціального захисту осіб з інвалідністю» з пропозиціями Президента України від 18.02.2021 року (проект [№ 3964](#)) в цілому.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 317.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

З процедури Шуляк.

ШУЛЯК О.О., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! У мене є пропозиція. Я прошу змінити черговість розгляду питань порядку денного і зараз розглянути законопроект [№ 5009](#) щодо спрощення приєднання до електричних мереж.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, є пропозиція. Немає заперечень? (*Шум у залі*). Немає. Чи можемо просто проголосувати? Дякую.

Ставлю на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення приєднання до електричних мереж» (№ 5009) за основу. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 314.

Рішення прийнято (*Оплески*).

Шановні колеги, до мене підходили представники кількох депутатських фракцій та груп з проханням позачергово розглянути проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про поштовий зв'язок» ([№ 3821](#)). Без обговорення (*Шум у залі*). Немає заперечень? А також пропонується прийняти даний законопроект за основу та в цілому. Немає заперечень.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про поштовий зв'язок» (№ 3821) за основу. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 305.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про поштовий зв'язок» (№ 3821) в цілому з необхідними техніко-юридичними правками (*Шум у залі*). Ви заперечуєте?

Ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків подачі пропозицій і поправок та підготовки до другого читання проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про поштовий зв'язок» ([№ 3821](#)). Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 266.

Рішення прийнято.

Наступне питання порядку денного – Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про запобігання корупції» щодо упорядкування окремих питань захисту викривачів» (проект [№ 3450](#)) з пропозиціями Президента України.

Необхідно обговорення? (*Шум у залі*). Із запитаннями?

До слова запрошується заступник міністра юстиції Коломієць Валерія Рудольфівна. На виступ відводиться – до 5 хвилин, на відповідь на запитання народних депутатів України – до 15 хвилин, після цього – виступ від представника комітету і голосуємо.

Будь ласка, Валеріє Рудольфівно.

КОЛОМІЄЦЬ В.Р. Дуже дякую. Шановні народні депутати! Відповідно до пропозицій Президента до цього законопроекту, наданих у березні, він не міг бути підписаний з кількох підстав.

Щодо узгодження термінологій та відсутності у законі деталізованого порядку функціонування Єдиного порталу повідомлень викривачів в частині визначення мети та цілей обробки даних викривачів, обсягу даних, які вносяться до нього, порядку захисту даних, випадків підстав, та кола осіб, яким надаватиметься доступ до цих даних, відповідальності за незаконне використання чи розголошення даних.

Отже, Президент фактично пропонує узгодити положення редакції абзаців двадцять першого і двадцять третього частини першої статі 1 та частини першої статті 53¹. Також потребують узгодження положення частини третьої статті 53¹ закону щодо функціонування Єдиного порталу повідомлень викривачів.

У зв'язку із цим Комітет Верховної Ради з питань антикорупційної політики на своєму засіданні, яке відбулося 30 березня, запропонував викласти у відповідній до пропозицій Президента редакції абзаци двадцять перший і двадцять третій частини першої статті 1 Закону України «Про запобігання корупції». Частину першу і третю статті 53¹ Закону України «Про запобігання корупції» також запропоновано викласти у редакції згідно з пропозиціями Президента України.

Щодо вимог стосовно повідомлень про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень. Згідно пропозицій Президента потребує узгодження абзац другий частини другої статті 53² закону, яким фактично нівелюється закладений у чинному Законі України «Про запобігання корупції» підхід до викривачів корупції, згідно якого викривач повідомляє в тому числі про можливі факти корупційних правопорушень.

Крім того, зазначені положення закону не дають однозначного розуміння критеріїв, за якими наявність певних фактів можна визначити, як достеменно відомі. Вказане неминуче призведе до неоднакового застосування відповідних положень закону на практиці, а також створить підґрунтя для зловживань уповноваженими особами відповідних суб'єктів під час попереднього розгляду та оцінки повідомленої викривачами інформації про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень. У зв'язку із цим профільний комітет на своєму засіданні ухвалив рішення щодо нової редакції частини другої статті 53² закону, яка, власне, і відповідає пропозиціям Президента.

Щодо зміни умов виплати винагороди викривачу. Згідно з пропозиціями Президента потребує узгодження частина друга статті 53⁷ Закону «Про запобігання корупції» зі статтею 130¹ Кримінального процесуального кодексу України. Законом фактично змінюються умови виплати винагороди викривачу. На відміну від чинного порядку, виплата винагороди викривачу становить у залежності від стягнення в дохід держави грошей, цінностей та іншого майна або грошової суми, що, власне, відповідає вартості такого майна.

Зазначене призведе до конкуренції відповідних положень Закону «Про запобігання корупції» та Кримінального процесуального кодексу України, що спричинить різне застосування на практиці відповідних норм. Це свідчить про незавершеність механізму правового регулювання, що не відповідає гарантованому статтею 8 Конституції України принципу верховенства права, створює відповідні ризики для самих викривачів. У зв'язку з цим Комітетом Верховної Ради України з питань антикорупційної політики пропонується виключити зміни до частини другої статті 53⁷ Закону України «Про запобігання корупції», запропоновані законом, згідно з якими розмір винагороди становить 10 відсотків грошового розміру предмету корупційного злочину або відповідно розміру завданих державі збитків від такого злочину.

Дякую за увагу. Прошу ставити запитання.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, чи будуть запитання до Валерії Рудольфівни? Тоді прошу записатися на виступи тих, у кого є запитання.

Слово надається народній депутатці Фріз Ірині Василівні, фракція політичної партії «Європейська солідарність». Будь ласка.

ФРІЗ І.В. Прошу передати слово Гео Леросу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гео Багратович Лерос. Будь ласка.

ЛЕРОС Г.Б., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Добрий день, шановні колеги! У нас є дуже багато органів, таких як ДБР, НАБУ, НАЗК, Генеральна прокуратура. У мене є пропозиція до заступника міністра юстиції створити ще один орган, який контролюватиме викривачів корупції. Він називатиметься «БЄ» – брати Єрмаки. Це допоможе надалі виважено контролювати всіх викривачів корупції, які розповідатимуть про корупцію в оточенні Президента та інших гілок влади. Тому у мене до вас є така пропозиція: закріпити це, щоб брати Єрмаки отримали постійний, якийсь юридичний статус своєї діяльності.

Дякую.

КОЛОМІЄЦЬ В.Р. Дуже дякую за запитання і пропозицію. Міністерство юстиції України також активно працює з викривачами корупції, тому, напевно, недоречно буде створювати якийсь орган. Хочу зазначити, що наші юристи та адвокати, які співпрацюють з нами в рамках системи безоплатної правової допомоги, надають безоплатну правову допомогу викривачам корупції, завдяки вам. Саме народні депутати цього скликання підтримали відповідний законопроект, який надав таку можливість для викривачів корупції.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Валеріє Рудольфівно.

Слово надається народній депутатці України Устіновій Олександрі Юріївні, фракція політичної партії «Голос».

УСТІНОВА О.Ю., *член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»).* Прошу передати слово Гео Леросу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Гео Леросу.

ЛЕРОС Г.Б. Друзі, в нас ще є 15 хвилин, тому я нагадуватиму вам, як працює корупційна система братів Єрмаків під прикриттям Зеленського. На жаль, у цій країні лише Зеленський нормально сприймає те, що брати Єрмаки є головними корупціонерами. Вся країна бачить, як ці люди безкарно грабують нашу державу, без конкурсів призначають на державні посади своїх людей – помічників. Тому сподіваюся, що система викривачів корупції почне працювати

і пан Єрмак разом із Зеленським не зможуть протидіяти цій системі. Сподіваюся, мені ще передадуть слово для запитання.

Дякую.

КОЛОМІЄЦЬ В.Р. Дякую за запитання. Дійсно, система викривачів корупції працювала і працюватиме ще краще, зокрема, завдяки цим змінам, які сьогодні перебувають у вас на розгляді. Я дуже прошу вас їх підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Валеріє Рудольфівно.

Слово надається народному депутату Задорожньому Миколі Миколайовичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

ЗАДОРЖНИЙ М.М. Виборчий округ № 162, Сумщина. Я підтримую дану законодавчу ініціативу. Звертаючись до вас як до представника Міністерства юстиції України, висловлюю звернення виборців мого виборчого округу: пришвидшити якісну роботу інституту викривачів корупції. Успіхів і натхнення нам. Пропоную підтримати цю законодавчу ініціативу.

КОЛОМІЄЦЬ В.Р. Дякую. Саме сьогодні, прийнявши це рішення, ви зробіте те, про що просять вас ваші виборці.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Слово надається народному депутату Макаренку Михайлу Васильовичу, фракція політичної партії «Опозиційна платформа – За життя».

МАКАРЕНКО М.В. Прошу передати слово Мамці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Мамка Григорій Миколайович. Будь ласка.

МАМКА Г.М. Я не говоритиму політичними лозунгами, спробую сформулювати кілька запитань.

Щодо інституту викривачів. Це не є новиною, він уже діє. Я не розумію, чому автор каже, що інституту викривачів почне діяти. У вашому виступі не вистачало вислову «яких ще реформ вам не вистачає», щоб показати результат. Коли почне діяти інститут викривачів, можливо він уже діє? Це перше.

Друге. Термін розслідування кримінальних проваджень – два місяці. Це щодо боротьби з корупцією, все інше може бути продовжено до одного року. Закон щодо викривачів уже діє більше року. Розкажіть про результати. З трибуни ви добросовісно розказували народним депутатам, що проаналізували

неоднакове застосування норм закону. Скажіть, будь ласка, де це можна почитати і що не виходить?

Дякую.

КОЛОМІЄЦЬ В.Р. Дякую за запитання. Щодо результатів роботи інституту викривачів. Міністерство юстиції України може судити саме за кількістю викривачів, які звертаються до нас за безоплатною правовою допомогою, оскільки ми не правоохоронний орган, і можемо надати лише правову допомогу.

Я хочу зазначити, що насправді це дуже погано, але це поодинокі випадки. Це говорить про те, що ця інституція має розвиватися, і ми маємо більше часу приділяти тому, аби проводити адвокацію, розказувати людям яким чином можна звертатися до цих органів для того, щоб цей інститут набув найбільшого поширення. Це абсолютно логічно, оскільки він, дійсно, працює не так давно.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату Леросу Гео Багратовичу, позафракційному. Будь ласка.

ЛЕРОС Г.Б. Шановні друзі, я хочу вам нагадати, як працює система викривачів корупції в Україні.

29 березня 2020 року я опублікував відеозаписи, де рідний брат Керівника Офісу Президента України торгував державними посадами під прикриттям свого брата. Через день, під впливом пана Єрмака щодо мене відкрили чотири кримінальні справи. Ось як працює система викривачів корупції. Тому я раджу всім, хто у майбутньому викриватиме корупцію, 500 раз подумати перед тим, як на когось вказувати, бо починаючи з першої справи, саме щодо нього відкриватимуть кримінальні справи. На жаль, це відбуватиметься виключно за президентства Зеленського поки що.

КОЛОМІЄЦЬ В.Р. Дуже дякую за запитання. У своєму виступі ви насправді виявили незадоволення роботою інституту викривачів. Я хочу зазначити, що саме закон, який сьогодні маю честь доповідати з пропозиціями Президента України, спрямований на розвиток і покращення цієї інституції.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народній депутатці України Стефанишиній Ользі Анатоліївні, фракція політичної партії «Голос».

СТЕФАНИШИНА О.А., член Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»).
Прошу передати слово Гео Леросу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лерос Гео Багратович. Будь ласка.

ЛЕРОС Г.Б. Цього разу в мене запитання до доповідача. Вам треба якось захистити викривачів корупції, бо на законодавчому рівні, на жаль, це неможливо. Поки є ОЗГ Єрмака, який впливає на правоохоронні органи, на абсолютно всі гілки влади, ми не отримаємо гідної дії цього закону. Тому я звертаюся до вас з таким питанням. Як саме ви захищатимете викривачів корупції від подібних випадків, коли ОЗГ пана Єрмака, «секретарши» Президента, впливатиме, щоб викривачі корупції замовкли?

Дякую.

КОЛОМІЄЦЬ В.Р. Дякую за запитання. Я ще раз кажу: що у державі Україна діє гарантоване державою право на правову допомогу. Саме Міністерство юстиції України, опікуючись цією структурою, надає правничу допомогу і підтримку щодо усіх необхідних питань, які стосуються як кримінальних справ, так і порушень прав викривачів під час здійснення провадження, наприклад, звільнення чи, можливо, якогось адміністративного тиску. Ми саме цим займаємося. На сьогодні, завдяки прийнятому закону ми можемо це робити від імені держави за рахунок бюджетних коштів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату України Загородньому Юрію Івановичу, фракція політичної партії «Опозиційна платформа – За життя».

ЗАГОРОДНІЙ Ю.І. Дякую, Руслане Олексійовичу. Я прошу передати слово народному депутату Григорію Миколайовичу Мамці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Григорій Миколайович Мамка. Будь ласка.

МАМКА Г.М. Я завжди дуже уважно слухаю відповіді доповідача, але на три поставлені запитання я не отримав відповіді. По суті, громадяни України вже починають привикати до таких відповідей Міністерства юстиції України.

Хочу зазначити: діє чи не діє інститут викривачів, захист є чи немає, але ці норми існують. З цієї трибуни ваші колеги з влади розказували людям про те, що коли інститут викривачів розпочне свою роботу, будуть викриті всі корупціонери, а викривач отримає 10 відсотків. Лише забули сказати від чого отримає 10 відсотків. Тут, в залі, деякі теж в якості викривачів, і закон їх захищає, і реформ вистачає, і захисту. Чи отримали викривачі якісь кошти по цих кримінальних провадженнях? Необхідно все-таки робити роботу, а не вносити зміни щодо недіючих органів.

Дякую.

КОЛОМІЄЦЬ В.Р. Дякую за запитання. У своїй відповіді на запитання я зазначила, що це не той інститут, який ми зараз впроваджуємо в життя. Це діюча інституція. Хочу зазначити, що ці неточності закону, які ми сьогодні розглядаємо за пропозиціями Президента, стосуються ведення реєстру, оплати. Це саме ті речі, які забезпечать кращий розвиток цієї інституції.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народній депутатці України Лабунській Анжеліці Вікторівні, фракція політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина».

ЛАБУНСЬКА А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина») Прошу передати слово моєму колезі Володимирі Кабаченку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимир Кабаченко. Будь ласка.

КАБАЧЕНКО В.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Секретар Комітету з питань антикорупційної політики, фракція «Батьківщина». З практичного досвіду я відповідально можу заявити, що на сьогодні інститут викривачів не діє. У 2019 році ми проголосували за цей закон і станом на сьогодні вносимо до нього зміни вже четвертий раз. Тобто ми четвертий раз переглядаємо закон України про викривачів. Чому ми його переглядаємо? Тому що базове визначення викривачів у цьому законі не відповідає жодним світовим стандартам.

У мене зараз в руках Директива ЄС 2019/1937 Європейського Парламенту та Ради від 23 жовтня 2019 року, яка дуже чітко встановлює, що таке викривач. Викривач – це людина, яка працює в державному органі, компанії або в приватній структурі, тобто є людиною із системи. Те, що ви наразі прописали в законі – це зовсім не викривач, а швидше, стукач. Тому я маю до вас дуже просте запитання. Чому ви не хочете гармонізувати українське законодавство із європейським в частині викривачів?

Дякую.

КОЛОМІЄЦЬ В.Р. Дякую за запитання. Насправді питання щодо гармонізації законодавства України з європейським – це значна частина роботи Міністерства юстиції України. Можливо, ваше зауваження є доречним. Але я хочу зазначити, що на сьогодні ми розглядаємо пропозиції Президента до закону,

який він повернув у зв'язку з тим, що не міг підписати через певні невідповідності із чинними законами і Конституцією. Тому я, власне, прошу підтримати ці пропозиції.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Час вичерпано. Будь ласка, сідайте.

До слова запрошується голова Комітету з питань антикорупційної політики Радіна Анастасія Олегівна.

РАДІНА А.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги! Комітет з питань антикорупційної політики розглянув пропозиції Президента, надані до ухваленого 4 лютого цього року закону і пропонує погодитися з ними. Звертаю увагу на те, що Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України також пропонує погодитися з пропозиціями Президента. Колеги, перш ніж я зупинюся на пропозиціях Президента, хочу нагадати, про що був цей закон від самого початку. Цей закон мав дати можливість створити додатковий інформаційно-телекомунікаційний інструмент, а саме: єдиний реєстр викривачів, через який, власне, і подаватимуться повідомлення викривачів, і працюватимуть решта органів.

Колеги, зараз в законі передбачена необхідність сотням органів створювати свої окремі канали, витратити на це кошти, використовувати різні підходи. Цей закон був про те, щоб зекономивши державні кошти, створити єдиний портал, через який працюватимуть усі, і який забезпечуватиме уніфікований підхід до захисту викривачів. Пропозиції Президента до цього закону зводяться до такого.

Перше. Чітко передбачити мету і ціль обробки даних про викривачів у рамках цього порталу, врегулювати питання обсягу даних та доступу до цих даних. Комітет погодився з цією пропозицією і пропонує її підтримати.

Друге. Президент звернув увагу на те, що необхідно зберегти чинну норму закону, яка діє на сьогодні, а саме: дати викривачам можливість повідомляти про можливі правопорушення, які плануються, не перетворювати перевірку повідомлень викривачів на боротьбу із викривачами. Для цього виключити запропоноване у законі формулювання, яке зобов'язує викривача повідомляти лише про достеменно відомі факти. Комітет погодився із цією пропозицією Президента.

Третє. Президент звернув увагу на те, що питання виплати винагороди викривачам має бути уніфіковано в Законі «Про запобігання корупції» і в Кримінальному процесуальному кодексі України. Комітет погодився із цією пропозицією і виключив із закону новації щодо повідомлень про виплату винагороди

викривачам. Водночас комітет погоджується, що ця концепція може бути переглянута. Але це треба зробити в окремому законі про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України.

Четверте. Президент звернув увагу на те, що в законі треба уніфікувати підходи до визначення каналів повідомлень викривачів. Комітет погодився із цією пропозицією. Колеги, комітет пропонує врахувати пропозиції Президента до закону і підтримати цей закон.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Переходимо до голосування. Зараз ми поставимо на голосування чотири пропозиції Президента, враховані комітетом. Після цього проголосуємо за закон в цілому.

Ставлю на голосування першу пропозицію Президента України. Комітет її врахував.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 290.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування другу пропозицію Президента України. Комітет її врахував. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 293.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування третю пропозицію Президента України. Комітет її врахував. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 293.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування четверту пропозицію Президента України. Комітет її врахував.

«За» – 292.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про запобігання корупції» щодо упорядкування окремих питань захисту викривачів» (проект [№ 3450](#)) з урахуванням пропозицій Президента України від 03.03.2021 року в цілому. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 281.

Рішення прийнято.

Арахамія Давид Георгійович з процедури.

АРАХАМІЯ Д.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний

багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу надати слово автору законопроекту Ладі Булах.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давиде Георгійовичу, ви до мене підходили, але зараз слово не передається. Це не по фракціях.

Увімкніть, будь ласка, мікрофон Арахамії.

АРАХАМІЯ Д.Г. Дякую вам за увагу. Я розумію, що всі люблять, коли я говорю. Сьогодні, в День захисту дітей, у нас на розгляді є дуже важливий законопроект [№ 4358](#) щодо охорони здоров'я населення від шкідливого впливу тютюну. Його норми фактично зараз надають можливість заборонити рекламу шкідливих тютюнових виробів серед дитячої аудиторії та молоді. Тому прошу підняти розгляд цього законопроекту у порядку денному та підтримати його голосуванням.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви просите змінити черговість розгляду питань порядку денного? Немає заперечень? (*Шум у залі*).

Тоді я ставлю на голосування пропозицію Давида Георгійовича Арахамії про те, щоб розглянути зараз законопроект № 4358.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 294.

Рішення прийнято.

Колеги, необхідно обговорення законопроекту чи можемо його проголосувати?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо охорони здоров'я населення від шкідливого впливу тютюну» (№ 4358) за основу. Це повторне перше читання.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 339.

Рішення прийнято.

Наступне питання порядку денного – це проект Закону «Про матеріали і предмети, що контактують з харчовими продуктами» ([№ 4568](#)).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 251.

Необхідно обговорення? (*Шум у залі*). Так.

До слова запрошується народний депутат України Мезенцева Марія Сергіївна.

МЕЗЕНЦЕВА М.С. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Сьогодні в нас Міжнародний день захисту дітей, день євроінтеграції, день здоров'я і загалом, напевно, прекрасний день. Друзі, сьогодні ми голосуємо в першому читанні історичний законопроект. На трибуні я демонструю вам з чим це пов'язано. Це пов'язано з тим, що ми з вами кожного дня п'ємо каву чи беремо в упаковці харчі на роботу або до офісу. Ця упаковка повинна бути безпечною. За 30 років в Україні не існувало закону щодо безпеки харчової упаковки. На сьогодні всі профільні комітети підтримали цей законопроект. Він комплексно врегульовує питання безпечності різних матеріалів і предметів, що контактують з харчовою упаковкою. Водночас даний законопроект врегульовує всі євроінтеграційні вимоги, які направлені на виконання реалізації Глави 4 «Санітарні та фітосанітарні заходи» Розділу IV «Торгівля і питання, пов'язані з торгівлею» Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом.

Друзі, цей законопроект насамперед про здоров'я. Частина виробників харчових упаковок вже виконують ці умови. Треба, щоб це виконували абсолютно всі виробники, адже токсичні хімічні речовини потрапляють не лише в організми дорослих людей, але й малечі. Тому прийняття цього законопроекту сприятиме виробництву, обігу та використанню в Україні безпечних матеріалів, призначених для контакту з харчовими продуктами, припиненню виробництва та імпорту, вилученню з обігу небезпечних матеріалів, а також зниженню ризику негативного впливу на наше здоров'я та здоров'я всіх українців.

Я дякую Комітету з питань інтеграції України до Європейського Союзу, Комітету з питань екологічної політики та природокористування, Комітету з питань аграрної та земельної політики, а також пану Глуценку з профільного міністерства.

Колеги, підтримайте, будь ласка, цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується голова підкомітету Комітету з питань аграрної та земельної політики Юрчишин Петро Васильович.

ЮРЧИШИН П.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 13, Вінницька область, самовисуванець). Шановний Голово! Шановні народні депутати! Комітет Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики на своєму засіданні розглянув проект Закону «Про матеріали і предмети, що контактують з харчовими продуктами» (№ 4568). Даний законопроект покликаний гармонізувати українське законодавство з законодавством Європейського Союзу у сфері безпечності харчових продуктів.

Усі ми знаємо, що для харчового продукту важливим є його склад, проте не менш важливим є й упаковка цього продукту. Адже саме упаковка потрібна для захисту товару при транспортуванні, зберіганні та реалізації, а також як носій інформації про товар та його виробника. Задля того, щоб не завдати шкоди

здоров'ю споживача, упаковка має бути безпечною та якісною. На сьогодні питання, що стосуються матеріалів і предметів, що контактують з харчовими продуктами, не врегульовано законодавчо. Прийняття цього законопроекту матиме позитивний вплив на забезпечення захисту здоров'я споживачів, оскільки регулює питання виробництва та обігу в Україні безпечних матеріалів та виробів, призначених для прямого чи опосередкованого контакту з продуктами харчування.

Шановні колеги, прошу підтримати рішення комітету і прийняти даний законопроект за основу.

Щиро дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу записатися на виступи від депутатських фракцій та груп: два – за, два – проти.

Лозинський Роман Михайлович.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Прошу передати слово Ярославу Железняку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Железняк Ярослав Іванович.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Я думаю, шановна Марія Сергіївна вичерпно представила і обґрунтувала важливість прийняття цього законопроекту. Фракція «Голос» повністю підтримує його. Це справді євроінтеграційний законопроект. Він, дійсно, довго розроблявся не лише в нашому парламенті, але й у Міністерстві розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. Тому, звичайно, ми його підтримаємо.

Колеги, дуже рідко ми розглядаємо законопроекти щодо яких бізнес-асоціації надсилають свою позицію на одну сторінку, де йдеться лише про те, що вони їх підтримують, просять якомога швидше прийняти. Тому, звичайно, цей законопроект сьогодні треба прийняти. Сподіваюся, що ми приймемо його конституційною більшістю.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Любота Дмитро Валерійович.

ЛЮБОТА Д.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (одномандатний виборчий округ № 177, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Вітаю, колеги! Марія Сергіївна дуже добре представила цей законопроект. Він про здоров'я українців. Це євроінтеграційний законопроект. Прошу його підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бондар Михайло Леонтійович.

БОНДАР М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 119, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Артуру Герасимову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Герасимов Артур Володимирович

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Цим законопроектом ми приводимо наше законодавство у відповідність із законодавством Європейського Союзу щодо матеріалів і предметів, що контактують з харчовими продуктами, та впроваджуємо у національне законодавство норми Регламенту Європейського парламенту та Ради (ЄС).

Наразі це питання в Україні частково врегульовано, проте на даний момент не враховано значної кількості вимог, які містить європейське законодавство. Цим законопроектом встановлюється низка вимог до матеріалів та предметів, що контактують з харчовими продуктами, зокрема до маркування, декларування відповідності та забезпечення відстеження матеріалів та предметів. Водночас унормовуємо положення виробничої практики під час виробництва матеріалів та предметів, що контактують з харчовими продуктами та положення щодо державного контролю і відповідальності операторів ринку.

Фракція «Європейська солідарність» підтримує цей законопроект і закликає весь зал об'єднатися й підтримати його, але лише у першому читанні, тому що до другого читання його треба доопрацювати.

Оскільки метою законопроекту, як це було сказано, є імплементація у національне законодавство положень актів ЄС, то, наприклад, доцільно замість процедури державної реєстрації речовин та процесів, які використовуються у виробництві матеріалів і предметів, що контактують з харчовими продуктами, передбачити процедуру, оцінку безпечності та встановлення списків таких об'єктів, що водночас буде відповідати вимогам Регламенту Європейського Парламенту та Ради (ЄС) № 1935/2004.

Саме тому, колеги, об'єднуймося, голосуймо за цей надважливий законопроект. Дякую авторам, комітету та всім причетним до його розробки. Давайте до другого читання доопрацюємо законопроект і зробимо його ідеальним.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цимбалюк Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М. Михайло Цимбалюк, фракція «Батьківщина». Прошу передати слово колезі по фракції Івченку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Івченко Вадим Євгенович.

ІВЧЕНКО В.Є., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, ми можемо ввійти в історію як парламент, який нарешті вирішить питання щодо якості і безпечності продукції.

На сьогодні ми чітко розуміємо, що здоров'я нації і кожної людини насамперед залежить від екології і якісної їжі, а їжа та її упаковка як симбіоз є вкрай важливим елементом здоров'я, якості і безпечності. Колеги, ми звертаємося до вас із проханням прийняти відповідний закон, який вводить обіг, маркування, повністю регулює речовини, з яких має складатися упаковка.

На сьогодні в Україні навіть немає лабораторії, де могли б сказати, наприклад, чи якісна плівка, якою обмотують сир у нашому магазині. Ми маємо чітко розуміти, який матеріал контактує з продуктами, що ми вживаємо. Це євроінтеграційний законопроект, там як мінімум три регламенти Європейського Союзу і тієї Угоди про асоціацію, яку ми підписали.

Колеги, давайте подякуємо авторам законопроекту і підтримаємо його у першому читанні. Я знаю, що автор законопроекту подає відповідні законопроекти про дитяче харчування, а також безпосередньо про упаковку, що контактує з дитячим молоком і сумішами. Тому давайте підтримаємо законопроект і рухатимемося насамперед в напрямі здоров'я кожної людини і нації в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Королевська з мотивів. Після цього Рудик, далі виступатиме Бакунець, а потім переходимо до голосування. На виступи відводиться 3 хвилини.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги! Я слухаю вас і не надивуюся. Замість того, щоб сьогодні підтримувати нашого національного товаровиробника, нашу економіку, ви все підтанцьовуєте: це євроінтеграція, це європейський законопроект. Давайте будемо відвертими: це чисто лобістський законопроект, який відстоюватиме право ліцензування для однієї компанії. Це монополія на ринку упаковки. Давайте відверто розмовляти один з одним, а не прикривати свої причинні місця стратегією руху до Європи.

Наше завдання сьогодні – захистити нашого українського товаровиробника. Тому ми не голосуватимемо за цей лобістський законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Рудик Сергій Ярославович.

РУДИК С.Я. Шановні колеги, сказати, що я шокований тим, що щойно почув з трибуни, це нічого не сказати. Безперечно, це потрібний законопроект і ви це побачите, коли у залі натискатимуть на зелені кнопки. Я переконаний, що їх в цьому залі буде абсолютна більшість.

Я хотів би звернути вашу увагу на дивну ситуацію: це потрібний законопроект, проте Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради має до нього велику кількість зауважень. Очевидно, що продукт так само важливий, як і упаковка, яка його покриває, тому що це транспортування, зберігання, реалізація. Про що ще говорити?

Голосуємо за прийняття закону в цілому і забуваємо про цю проблему на багато років. Наш споживач користуватиметься цією якісною безпечною упаковкою, яка дасть Бог, збереже йому життя і здоров'я. Депутатська група «Партія «За майбутнє» закликає колег однозначно проголосувати «за».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бакунець Павло Андрійович.

БАКУНЕЦЬ П.А. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Сьогодні в цьому залі парламенту, дійсно, день екології. Я радий, що став членом Комітету з питань екологічної політики та природокористування. Ми з вами прийняли закони щодо обмеження обігу пластикових пакетів, про надрокористування. Зараз ми з вами приймемо в першому читанні законопроект про якість, покращення упаковки для харчових продуктів. Думаю, що це буде важливо для здоров'я нашої нації, особливо для здоров'я нашої молоді. Адже, якщо молодь матиме якісне харчування в якісній упаковці, то відповідно буде краще і здоровіше майбутнє нашої української нації.

Прошу підтримати прийняття законопроекту в першому читанні. Дякую усім.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про матеріали і предмети, що контактують з харчовими продуктами» ([№ 4568](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 316.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ми можемо проголосувати без обговорення законопроект [№ 4564](#)?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо внесення відомостей про зареєстроване місце проживання громадян України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях, Автономній Республіці Крим та місті Севастополі, а також оформлення документів, що посвідчують особу та

підтверджують громадянство України» ([№ 4564](#)) за основу. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 315.

Рішення прийнято.

Законопроект прийнятий за основу.

Шановні колеги, є ще одне питання – це законопроект [№ 3901](#) (друге читання). Наскільки я розумію, ніхто не наполягає на поправках?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про автомобільні дороги» (№ 3901) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 319.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Шановні колеги, пленарне засідання Верховної Ради України оголошую закритим.